AFACANLAR SINIFI

Cemalettin YAZICI

AFACANLAR SINIFI

Bu kitaptaki yazıların bütün yayın hakları yazarına aittir.

Yayın No:

ISBN: 978-605-4536-79-5

Adres:

Yenişehir Mah. Arda Sk. No 40 İzmit / Kocaeli

Tel: (0262) 325 92 22

www.kitapbasimi.com

Baskı:

İÇİNDEKİLER

AZMİN ZAFERİ 5
AFACANLAR SINIFI 17
SÜPRİZ İŞLER..... 23
PİŞMANLIK DURAĞINDA İNECEK VAR! 29
SAATİN BURUKLUĞU 37
VEFAYLA GELEN ŞİFA**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
BAYRAMA BEŞ KALA 51
KAZADAKİ HAYIR 57
GÖKYÜZÜNE UZANAN KULELER..... 67
İSKİLİPLİ MEHMET 77
VASİYET 85

AZMİN ZAFERİ

Zehra Hanım, işini itinayla yapmaya çalışırken derin düşüncelere dalmıştı yine. Yıllardır içki müptelası işsiz, ayyaş kocasıyla, yürüyemeyen oğlunun yükü, omuzlarındaydı. Kazandığı asgari ücretle nereye kadar giderdi ki bu yük! Sessiz sedasız hayaller içerinde işine odaklanmışken ustabaşının sesiyle irkildi:

"Zehra Hanım, Müdür Bey sizinle görüşmek istiyor!"

"Niçin acaba?"

"Bilemeyeceğim!"

Zehra Hanım, olduğu yerden kalktı, bin-bir düşünce geçti o an hayalinden, müdürün odasına giderken iyice sessizliğe gömüldü. İşten mi çıkaracaklardı yoksa? Bu ihtimali aklına getirmek istemiyordu. Kalbi gümbür-gümbür atıyordu. Kapıda derin derin nefes aldıktan sonra, kapıyı tıklatıp, "Girin!" sesini duyunca, çekine çekine içeri girdi. Müdür Bey, hafifçe gülümseyerek, el işaretiyle:

"Buyurun oturun" dedikten sonra: "Zehra Hanım, söze nereden başlayacağımı bilemiyorum. Senin çalışmandan çok memnunuz fakat şirketimizin mali sıkıntılarından dolayı bir kısım elemanlarımızı çıkarmak mecburiyetindeyiz. İleride yine eleman alacak olursak, emin olun ki ilk çağıracağımız insan siz olacaksınız."

Korktuğu başına gelmişti işte… İşine son veriyorlardı. Kendini çaresiz, kimsesiz hissetti birden. Bayılacak gibi oldu, başı döndü, sessizleşti.

Oğlu Veli, henüz on yaşındaydı. Geçirmiş olduğu hastalık, onu hayata küstürmüştü. Nasıl küsmesin ki… Yürümekte çok zorluk çekiyor, yardım almadan en basit ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyordu.

Kocası ise yıllardır tam bir ayyaştı. Tembel, kılıksız bu herif, evin geçimine yardımcı olacağına, kendisinin sırtından geçiniyordu. Aileye faydası olmadığı gibi, kendi elde ettiği gelire de el koyuyor, bu parayı da içkiye harcıyordu. Çevresinden utandığı ve oğlunun babası olduğu için, katlanmaya çalışıyor, ses çıkaramıyordu bir türlü…

Kocası Metin Bey'le, bir aracı vasıtasıyla tanışmış ve evlenmişti. Sonradan anladığı kadarı ile Metin Bey, evlenme arayışına girdiği aylarda, *"Bir işi var mı?"* diye sorduklarında, *"Var!"* diyebilmek için, işe girmişti. Kendisiyle evlendiğinde çalışıyordu. Yaklaşık iki yıl sonra, Veli dünyaya merhaba deyince

işten çıkmış, bir daha çalışmamıştı. Sakat çocuğunun acısını bahane ediyor, çalışmıyordu. Zehra Hanım'ın da o günden beri, çileli hayatı katmerlenerek devam ediyordu. Bunun, Allah'ın bir takdiri olduğunu düşünüyor, sabrediyordu.

Derin düşüncelere dalıp sessizleştiğini gören Müdür Bey, sordu:

"Zehra Hanım iyi misiniz?"

"İyiyim efendim ama ailevi durumumuzu…"

"Biliyorum ama şimdilik bir şey yapmamız mümkün değil. Belki ileride elimizden gelen her şeyi yapacağız."

Zehra Hanım'ın gözleri dolmuştu. Son parasını da aldıktan sonra eve geldi. Kocası her zaman olduğu gibi yine evde yoktu. Veli ise annesinin vakitsiz gelişine şaşırmıştı.

"Anneciğim neden erken geldin?"

"Seni özledim de ondan."

Veli, peki iş ne olacak, işverenler eve gelmene kızmazlar mı, diyemedi. O da hissetmişti bir şeylerin ters gittiğini. Çocuk yaşta olsa da bazı şeyleri anlayabiliyordu. Şimdilik annesine bir şey sormamanın daha iyi olacağını düşünerek sustu ve *"Teşekkür ederim anneciğim!"* demekle yetindi.

Zehra Hanım, Çocuğuna şefkatle sarıldı. Gözlerinden yaşlar yağmurun sağanak halinde yağması gibi akıyordu. Veli, bir şey olduğunu şimdi daha iyi anlamıştı. Annesine:

"Neden ağlıyorsun?

"Hiiiiç... Birden duygulandım..."

Annesi, çocuğuna işten ayrıldığını, ayrılmak zorunda kaldığını söyleyemedi. Onu üzmemeliydi, çocuktu ama zekiydi, anlayışlıydı; sanki büyüyüp de küçülmüştü. Veli'nin hafızası çok keskin, muhakeme kabiliyeti mükemmeldi. Çocuğu bir şeylerin ters gittiğini anlamıştı.

Gecenin ilerleyen saatlerinde, sarhoş baba eve geldi. Gece kuşuydu; hemen hemen her gün gecenin geç vakitlerinde evinin yolunu tutardı. Onun eve gelişine bütün mahalleli şahit olurdu. Bağıra çağıra, türkü şarkı söyleyerek gelirdi. Kimse de onun bağırış çağırışlarına karışmazdı. Müdahale eden olursa, onunla kavgaya tutuşurdu. Bunu bilen mahalleli Metin Bey'le ağız dalaşına girmek istemezdi. Eve gelince kendini yatağa atmış, on dakika geçmeden de horlamaya başlamıştı.

Sabahı zor eden Zehra Hanım'ın yüzü asıktı. Akşamki sarhoşluğu geçen kocası Metin:

"Ne o, hanım? Bugün ağzını bıçaklar açmıyor? Ne oldu?"

Hanımı bu meseleyi çocuğuna duyurmamak için, Veli'nin uyuyup uyumadığına baktı; o uyuyor gibiydi, şimdi konuşabilirdi:

"Bey, dün beni işten çıkardılar, sen de bir iş bakarsan daha iyi olacak."

Bu teklif kocasının çokta hoşuna gitmemişti çünkü hem hazır yemeye alışmıştı hem de çalışabileceği ümidi yoktu. Aslında daha önce iş bulmuş ama uyumsuzluğundan dolayı hemen işten çıkarmışlardı.

"Hanım sen ne demek istiyorsun benim iş bulamadığımı pekâlâ biliyorsun, benim çalışabilmem zor."

Zehra Hanım'ın da zaten tartışmaya niyeti yoktu, laf olsun diye söylemişti işte… Çünkü bu konuları yıllarca tartışmışlar ama hep kocasının dediği olmuştu. Zehra Hanım'ın tek düşüncesi, yavrusuydu. Onu üzmemeliyim, diye düşünüyordu. Sarhoş kocasından bir şey beklemiyor, *"Ondan bize hayır yok, elimdeki birkaç kuruşu iktisatlı kullanmalıyım"* diyordu. Bu düşüncelerle planlar yapıyor ama bir türlü çıkış yolu aklına gelmiyordu.

***

Aslında uyumayan Veli, konuşulanların hepsini de duymuştu. Annesinin neden dün eve erken geldiğini daha açık ve net anlamıştı. Hassas olan yüreği burkulmuştu, ağlamaya başladı. Biricik annesine sesi ulaşmamalıydı. Annesinin durumunu bildiğin-

den, onu daha fazla üzmemeliydi. Kendi kendine: *"Ah şu ayaklarım bir tutsa, ben sevgili annemi hiç çalıştırır mıyım? Güzel bir hayattan onu mahrum eder miyim?"* dedi. Gerçi ellerinde bir problem yoktu ama eli olmak yetmiyordu ki… Ayrıca hem eli hem ayağı sağlam olanlar bile bir iş bulamazken, ayakları yürümeyen çocuğa kim iş verirdi ki? Gün boyunca, nasıl olacağını bilmeden, zengin olmayı hayal etti. Duadan başka elinden bir şey gelmiyordu: *"Güzel Allah'ım, Sen bize yardım et, bizi Sen'den başkasına muhtaç etme!"*

Babasından ise hiç mi hiç şefkat görmemişti. Her zaman Veli'yi azarlar, *"Sen bizim başımızın belasısın!"* diye konuşurdu. Bu durum, her zaman onun ruh dünyasını allak bullak ederdi. Bu yüzden, babasına zerre kadar sevgisi yoktu. Bir yabancının eve gelmesi, babasının gelmesinden daha iyiydi. Hiç olmazsa yabancı: *"Geçmiş olsun, nasılsın?"* derdi. Babasında ise bu da yoktu. Bu katı kalpli adamı da sevenler vardı ama ancak cebinde içki parası olduğu ve başkasına içki ısmarladığı zaman…

***

Zehra Hanım'ın işten çıkarılışı üzerinden bir ay kadar geçmişti. Kocası sık sık parasızlıktan yakınıyor ama iş bulup çalışmaya yanaşmıyordu bir türlü… Sarhoş arkadaşlarının para kazanma yolu diye

kafasına soktuğu *"Sakat Veli'yi dilendirme"* işini, bir akşam, Zehra Hanım'a, açtı ve bir teklifte bulundu:

"Bak Zehra, sen iş bulamıyorsun, ben ise kendime göre iş bulup çalışamıyorum."

Zehra Hanım, kocasının sözünü kesti:

"İnsanların gelip geçtiği bir yerde, bir kasa limon satsan günlük yiyecek paramız fazlası ile çıkar ama bu işi yapmak için, önce ailesinin yoksulluğuna üzülen ve iş yapmayı isteyen biri olmak lazım!"

"Başlama yine! Ben sana daha kolay ve bol paralı bir işten bahsedecektim, yine cinleri tepeme çıkardın…"

Zehra Hanım'ın gözleri parlamıştı. Belki de ücreti bol yapabileceği bir iş haberi getirmişti kocası. Sordu:

"Neymiş o bol paralı bir iş?"

"Veli çalışabilir, nasıl olsa okula gitmiyor ama parayı da tanıyor artık!"

Zehra Hanım'ın aklı karışmıştı:

"Nasıl çalışacak oğlumuz bu haliyle, hem daha on yaşında bir çocuk?"

"Çalışmak için sağlam olmaya gerek yok ki... Bazen emek sarf etmeye bile gerek yok."

"Söylesene nasıl olacak bu iş?"

"Memlekette bir sürü hali vakti yerinde insan var. Bazıları sevap işlemek istiyor, zekât vermek istiyor, yardım etmek için fakir arıyor, bulamıyor. İşte sana fakir… Bizden fakiri var mı? İşsiziz, paramız yok, oğlumuz sakat."

"Yani zenginlere gidip de sadaka zekât mı isteyelim?"

"Evet ama sen ve ben değil!"

"Kim peki?"

"Tabii ki Veli! Hem çocuk hem sakat! İnsanların merhamet damarını kabartmak için gereken özelliklere sahip. Yardım almak onun hakkı değil mi?"

Zehra Hanım'ın kafasında şimşekler çaktı. Bu zalim ve utanmaz kocası, oğlunu dilendirecek, yapılan yardımları da akşamcı dostları ile masada tüketecekti.

"Sende hiç mi utanma yok efendi? Komşular duyarsa ne der? Hem sen kendin çalışmak yerine oğlunu dilendireceksin; Allah buna razı olur mu?"

"Bırak hocalık yapmayı da çocuğa eski elbiseler giydir! Onu götürüp işlek bir caddeye koyacağım. Zorla almayacağız ki… İsteyen yardım eder, istemeyen etmez!"

Çaresiz kalan Zehra Hanım, oğlunu hazırladı. Allah'tan, kocasına hidayet vermesini diliyor ve bu

kötü durumdan tez zamanda kurtulmayı istiyordu. Veli de annesi gibi çok üzülüyor ve ağlıyordu.

İlk günler zor geçmişti. Veli üzüntüsünden ağlarken, yardım edenlerin bazıları da kendisine daha çok acındırmak için ağladığını düşünmüştü. Dünya böyleydi işte; kimse kimsenin halini bilmiyor ve görünüşe göre farklı farklı yorum yapabiliyordu. İlk haftadan sonra, oturmaktan canı sıkılan Veli, bir alfabe ve kalem defter temin edip, okuma yazma öğrenmeye başladı. *"Ne kadar da kolaymış!"* dedi kendi kendine. Bu arada babası da öğleyin uğrayıp çevresinde biriken paraları alıyor, akşam da götürmeye geliyordu. Sonraları getirip götürmeyi de annesine bırakıp, doğruca meyhanede alıyordu soluğu. Karşı çıkan annesini ve kendisini de dövmüştü birkaç kere.

Dilenmeye başlamasından altı yedi hafta geçmişti ki bir akşam babasını ölüm haberi geldi. Yine sarhoş olmuş, yoldan karşıya geçerken, kendisi gibi sarhoş bir şoförün çarpmasıyla hemen oracıkta ölmüştü.

Veli ile annesi, sanki böyle bir haber bekliyorlarmış gibi çok fazla üzülememişlerdi. Zaten sarhoş yaşayanın başına, böyle bir kazanın gelmesi, anormal bir durum değildi.

Kocasının cenazesini götürecek neredeyse kimse yoktu. Masa arkadaşları bile cenaze merasi-

mine katılmamışlardı. Üç beş akrabanın yardımıyla son görev tamamlandı. Veli'nin babasının hali:

"Karga ile arkadaş olan leşe gider,

Bülbül ile arkadaş olan güle gider"

misaliydi.

Anne ve oğul artık yalnız kalmışlardı. Gerçi baba hayattayken istenmeyen bir varlıktı ama yine de insan yüreği ani ölümlerden sarsılıyordu.

Çocuğun yaşı ilerliyordu. Babası öldükten sonra ona dilencilik yaptıracak kimse de kalmamıştı artık. Zaten onlara da hakkı olmayan bir şeyi istemek çok ağır geliyordu. Üstelik Veli'nin kalbi, hiçbir zaman bu işe ısınmamıştı.

Bir gün aklına şöyle bir fikir gelmişti ve bunu annesiyle paylaşmak istedi:

"Anneciğim çarşıda benim yaşımda olup da simit satan çocukları görmüştüm, şahsen çok hoşuma gitmişti. İstersen bizim evin önünde bu işi yapabilirim. Nasıl olsa evimiz de okulun karşısında. Bu bizim için bulunmaz bir kolaylık ve kısmet."

Veli'nin bu fedakârlığını duyunca, annesinin gözleri doldu. Oğlu, çalışmak annesinin yükünü hafifletmek istiyordu.

"Tabi yavrum neden olmasın; bende sana yardımcı olurum böylelikle ekmek paramızı temin ederiz."

Veli, bundan sonra alın teriyle kazanacağı parayla biricik anasına *"gözünün nuruna"* bakacaktı.

Evleri Kazım Karabekir Ortaokulu'nun tam karşısındaydı. Okula bakan odanın camına *"Simit ve ayran bulunur"* yazısı astı. Pencerenin iç kısmına oturacak, isteyene simit ayran verecekti. İlk günlerde biraz acemilik çekmişti. Temiz kalpliliği ve nezaketi, dürüstlüğü ile dikkat çekince, insanlar, özellikle öğrenciler, ondan alış veriş yapmayı tercih ediyorlardı. Artık o ailesinin geçimini sağlayabilen, başkasına muhtaç olmayan biriydi.

Veli çok mutluydu ama kafasını meşgul eden bir soru vardı, o da ilkokul diploması alabilir miydi? Dilenme günlerinde başlayan okuma yazma çalışması, annesinin de yardımıyla mutlu sona ulaşmış, okuma ve yazmayı iyice öğrenmişti. Ancak Veli, bununla yetinmek istemiyordu, yaşıtları gibi koşarak okula gidemese de diplomalı bir kişi olabilirdi.

Kazım Karabekir Ortaokulu'nun Müdürü, bir gün annesine:

"Oğlunuz, simit satışından arta kalan zamanlarda derslerine çalışarak, değil ilkokul, üniversite

bile bitirebilir" demişti. Ne yapabileceklerini de ayrıntılı olarak anlatmıştı.

Veli, ilkokulu bitirmek için başladı ders çalışmaya. Bu çalışma öyle azim doluydu ki ilkokul ile kalmayıp üniversite bitinceye kadar sürdü.

Şimdi ise bir kurumda *"Danışma memuru"* Veli Bey olarak çalışmaktadır.

***

AFACANLAR SINIFI

Hayri Bey, öğretmenin, emredici kural koyucu olmaktan ziyade, örnek olucu, tamir edici, problemleri sevgiyle halledici olması gerektiğine inanırdı. Bu yüzden inanmadığını, yaşamadığını ve kendi yapmadığını öğrencisinden istemez ve beklemezdi. Genellikle tatlı sert bir tutumu vardı. Öğrencileri ondan çekinir, korkmaktan ziyade utanırlardı, ona mahcup olmayı hiçbiri istemezdi. Ciddi görünmesine rağmen, kimseye eli kalkmazdı. Hiçbir öğrenci de yüzüne, kendini savunmak için bile olsa, yüksek sesle konuşmamıştı.

Daha sınıfın kapısına yaklaştığında içeride bir curcunanın olduğunu hemen fark etti. İçeri girdiğini hâlâ fark etmeyenler vardı. Onun geldiğini görenler, hemen sıralarına oturmuşlardı fakat diğerleri hâlâ koşuşturmaya devam ediyordu. Hayri Bey, hiç sesini çıkarmadan herkesin yerine oturmasını bekledi.

"Afacanlar Sınıfı" adını verdiği, hareketli ve kurallara uyamayan, kendini kontrol edemeyen öğrencilerin daha çok bulunduğu bu sınıfa girdiğinde, gözlerine inanamamıştı Hayri Bey. İçeride savaş olmuş gibiydi. Teneffüste pencerelerin açılmadığı belliydi; zira teneffüs yeni bittiği halde, sınıf hâlâ havasızdı. Üstelik

toz duman içerisindeydi. Havasızlık bunaltıyor, toz duman insanın boğazını rahatsız ediyor, öksürtüyordu. Her tarafa saçılmış olan çikolata kâğıtları, sakız ambalajları, yırtılmış, hatta ince ince parçalara ayrılmış defter yaprakları, konfeti serpilen salonları hatırlatıyordu. Öğretmen masasının süsü olan çiçekli vazo da parçalanmış, kırıkları dört bir yana dağılmıştı. Yerdeki vazonun parçalarına bakarken sanki başka bir âleme kapı aralamış gibiydi. Bu vazodaki bir demet yapma gül, geçen seneki öğretmen arkadaşından kalmıştı. Ondan kalan hatıranın yerlerde sürünmesi, sanki arkadaşını yerde yatıyor gibi düşündürmüştü. Toprak yollardan, ayakkabılara yapışarak gelen ve kuruyunca dökülen çamur parçaları da sınıfa ahır görüntüsü vermiş gibiydi. Şaşılacak bir şey aha vardı: Pencerenin dış kısmında duran saksı da sınıf içine girmiş ve kırılmıştı. Bir an birinin yaralanıp yaralanmadığını gözleriyle kontrol etti Hayri Bey: *"Bereket öyle biri görünmüyordu ortalıkta."*

Bakışları o kadar etkiliydi ki onun geldiğini görenler, suçluluk psikolojisi içerisinde başları önünde sıralarına oturdular. Hayri Bey, hemen pencereleri açtırarak bir an önce içeriye oksijen girmesini sağladı. Sınıf derin bir sessizliğe bürünmüştü. Sınıfın önünden geçen birisi, içeride kimselerin olmadığını sanırdı.

Az önceki çığırış bağırış dolu hareketlilik, yerini sessiz bir tedirginliğe bırakmıştı: *"Acaba yaptıkları bu şeye öğretmenleri nasıl bir ceza verecekti?"* Bazıları

utancından başını dahi kaldıramıyor, sadece önüne bakıyordu.

Hayri Bey, sınıf defterini imzalarken, sabır açısından en zor sınavlardan birini vermeye çalıştığını düşündü. Kimsenin kalbinin kırılmasına, hiçbir zaman razı olmazdı. Belli etmese de çok sabırlı bir adamdı. Zaten mesleği de bunu gerektiriyordu. O, her zaman sabır ve sevgiye dayalı eğitimin; cezaya dayalı eğitimden daha faydalı olduğuna inanırdı. Birinde insan kazanılırken, diğerinde ise insan pusturulmuş olurdu. Yine de bakışları, moralinin çok bozuk olduğunu gösteriyordu.

Öğretmenin bu ciddi halinden çekinenler, gözlerini sınıfın en yaramazlarına çevirmişlerdi. Yaramazların, yani Hamdi, Ahmet ve Kerem'in savunma mekanizmaları vakit kaybetmeden harekete geçmişti. Ne cevap vereceklerini kuruyorlardı kafalarında.

Hayri Bey, öğrencilere hâlâ bir ikazda bulunmamıştı. Prensip olarak, hiç kimsenin başka birini suçlamasına da gönlü razı olmazdı. Bu yüzden kimsenin kimseyi şikâyet etmesine asla izin vermezdi. O, yapacağı uyarıyı herkese yapar, kalp kırmamaya özellikle dikkat ederdi. Yaramazlık yapanlarla ikili görüşür, herhangi bir düzelme olmazsa, en sonunda ceza metodunu uygulardı.

Pencereleri açalı beş dakikadan fazla olmuş ve sınıfın havası temizlenmiş, bu arada sınıf soğumaya başlamıştı. Hayri Bey, pencereleri kapatırken öğrenci-

lere birkaç meselenin hatırlatılmasının faydalı olacağını düşündü. Öğrenciler, kızgınlığını bakışlarından anlıyorlardı.

"Sevgili çocuklar, nasılsınız görüşmeyeli?"

Kimsede cevap verecek cesaret yoktu. Sınıfın afacanlarının ise yüzleri kıpkırmızı kesilmişti. Herkesin gözü onların üzerindeydi.

Sınıfın en kibar öğrencisi Semra cesaretini toplayarak:

"Öğretmenim, arkadaşlarım adına sizden özür diliyorum. Onlar adına size söz veriyorum ki bir daha sınıfın düzenini bozmayacağız."

"Evlatlarım bizler toplu yaşayan varlıklarız. Bundan dolayıdır ki toplu yaşanan yerlerde bir kısım kurallara uymak zorundayız. Öyle değil mi?"

Hep bir ağızdan: *"Evet!"* dediler.

"O halde niçin temiz tutmalıyız?"

Semra yine söz alarak:

"Toplu yaşadığımız yerler bizim şahsımıza ait mekânlar değildir. Başkalarıyla ortaklaşa kullandığımız yerlerdir."

Hayri Bey, Semra'nın görüşüne arkadaşlarının katılıp katılmadığını öğrenmek için:

"Çocuklar Semra arkadaşınızın görüşüne katılıyor musunuz?"

Herkes koro halinde:

"Katılıyoruz, ortaklaşa kullanılan yerleri temiz tutmalıyız."

"Şunu da ilave edelim: Temiz olmayan yerlerde mikroplar çok olur; bu da hastalıklara davetiye çıkarır."

Ön sırada oturan Leyla parmak kaldırmıştı belliydi ki, bir şey soracaktı. Arkadaşlarının gözlerinin içine manalı bir şekilde bakması, onlara önemli bir mesajı var demekti. Hayri Bey, Leyla'ya söz vermekte gecikmedi, baş işaretiyle:

"Buyur, konuşabilirsin!" dedi.

"Bizim sınıfı veya çevremizi kirli bırakmamız, insanları rahatsız edici bir durumda hareket etmemiz kul hakkına girer mi?"

"Sevgili çocuklar! Leyla çok önemli bir şeyi hatırlattı, kendisine teşekkür ederim. Şunu çok iyi bilmelisiniz ki, başkalarına eziyet eden, onların rahatsız eden her şey, kul hakkını ihlaldir. Bu davranışlar bizim insanlara karşı saygısızlığımızı gösterir."

Orta sırada oturan Faruk bu konuşmaya katkıda bulunmak istiyordu, onun da parmağı kalkmıştı. Hayri Bey, ona da konuşması için izin verdi.

"Yani sınıfta koşuşturup tozu dumana katmak, yerlere kâğıt atmak, kişiye veya sınıfa ait bir eşyaya zarar vermek kul hakkına giriyor öyle mi?"

"Evet, yavrum başkalarının yaşamını olumsuz etkileyecek her şey, kul hakkını ihlâl demektir. Şimdi benim üzüldüğüm en önemli şey ise; geçen seneki öğretmeninizden kalan hatıranın kırılmasıdır."

"Haklısınız öğretmenim, bu kadar üzüleceğinizi tahmin etmiyordum. Biz de üzüldük ama bundan sonra böyle bir olmaz ümidindeyim."

"Bu tür şeylerin özrü, aynı şeyi bir daha yapmamaktır; yoksa dilenen özrün hiçbir kıymeti yoktur."

Bu dersini, *"temizlik ve önemine"* ayıran Hayri Bey, sınıf temizliğinden, elbise ve evdeki eşyaların korunmasına, onların titiz kullanılmasına kadar, her şeyi anlattı.

Günler günleri, aylar ayları kovaladı. İkinci yarıyılın ortalarında artık *"Afacanların Sınıfından"* hiçbir öğretmen şikâyet etmiyordu. Memnun olanlar sadece öğretmenler değildi, velilerden de memnuniyetini belirtenler çoktu. Çocuklarındaki ağırbaşlılığı ve saygıyı gören veliler, öğretmenlere çocuklarının halini sormaya değil, çocuklarını aileye ve topluma faydalı hale getiren Hayri Bey'e teşekkür etmek için geliyorlardı.

***

SÜRPRİZ İŞLER

O gün, havanın güzelliğine diyecek yoktu. Ben de erkenden uyanmıştım; çünkü evdeki koşuşturmaca, ister istemez kalkmam gerektiğini söylüyordu.

Ablamın elindeki bezler ve deterjanlı su leğeni, camların niçin pırıl-pırıl göründüğü sorusunu cevaplıyordu. Bu arada annem de bir koşuşturmacaya katılmıştı. Çalışırken, gözü yaptığı işten başka bir şey görmezdi. Bugün de işine motive olmuştu.

Evimiz sık sık elden geçerdi. Günlük, haftalık, aylık yapılan temizlikler vardı. Evin en küçüğü olmamdan dolayı, annemin ve ablamın işlerine şımarıklık yaparak engel olurdum. Hele ablamı kızdırmayı çok severdim. Onun kızması, çok hoşuma giderdi. Ev işlerini mükemmel yapardı. Bu özelliği ve ailenin en büyük çocuğu olması, onun evdeki saygınlığını artırıyordu. Annem-babam evde olmağı zamanlar, ağabeyime de bana da ana baba olurdu. Çok şefkatliydi.

İster istemez merak etmiştim, sordum:

"Anneciğim, nedir bu koşuşturmaca, yine birileri mi gelecek?"

"Evet, Tamer'ciğim, Almanya'dan dayınlar gelecek."

"Dayımlar gelecek ha! Yaşasın!"

Bizim eve ne zaman birileri gelecek olsa, ailece heyecana kapılırdık. Misafiri severdik ve haberli, habersiz, birçok misafir gelirdi.

"Bir defasında annemin hasta olduğu bir zamanda davetsiz misafir gelmişti. O gün annem, hastalığını hiç belli etmeden, gelen konuklarımızı güler yüzle karşılamış, ikramda bulunmuştu."

Ablam, annemin evde en büyük yardımcısıydı. Ağabeyim, genelde, evin ihtiyaçlarını bakkaldan, manavdan taşıma görevinde kullanılırdı. Ev içerisinde bir şeye karışmayı pek sevmezdi. Benim sorgulayıcı bir yapım olduğundan, kafama takılan her şeyi sorardım.

Yaptığım gözlemlere göre, akrabalarımıza ve komşularımıza bu kadar gelen giden yoktu. Bunun sebebini babama sorduğumda, biraz daha büyü, deyip geçiştirirdi. Hâlbuki babamın geliri, çok fazla sayılmazdı. Küçük bir dükkânla, beş nüfusu geçindirmeye çalışıyordu. Üç kardeştik ve hepimiz okuyorduk; okul masrafları ve evin ihtiyaçları birleşince, ucu ucuna geçinebildiğimizi babamla annemin

konuşmalarından anlıyordum. Bunların yanında bir gerçek daha vardı: Konuşmalardan anladığıma göre, az kazandığı halde şimdiye kadar hiç maddi sıkıntı da çekmemiş, gideremediği acil ihtiyacı, ödeyemediği borcu olmamıştı.

Babama yine soracaktım fakat onun sakin bir zamanını gözlüyordum. Yorgun olmadığı bir vakitte, yanına sokuldum. Gözlerinin içerisine dikkatlice bakınca, maksadımı anlamıştı:

"Tamer yine bir şey soracaksın her halde?"

Bu sefer gözlerimi babamdan başka tarafa çevirerek küçüklüğün vermiş olduğu nazla sordum:

"Babacığım anlayamadığım bir şey var; etrafımızdaki komşulara, bize geldiği kadar çok misafir gelmiyor, neden?"

Bu soru üzerine babamın yüzünde hafifçe gölgelenme oldu; neşesi kaçmıştı. Gözlerimin içine bakarak sordu:

"Bu soruyu, merak ettiğinden mi yoksa gelen giden rahatsız olduğundan mı soruyorsun?"

"Niye rahatsız olayım ki... Değişik insanlar görmekten onlarla tanışmaktan ve misafirlere ikramda bulunmaktan hoşlanıyorum. Komşularımıza neden çok misafir gelmediğini merak ettiğim için sordum."

Babamın yüzü gülmüştü. Demek ki sorumdan benim misafir sevmediğimi düşünmüş ve rahatsız olmuştu önce. Tabii ki bu düşüncesi yanlıştı. Misafiri ben de seviyordum. Babam, benim sorgulayan bir yapıya sahip olduğumu da biliyordu. Sözlerine şöyle devam etti:

"Oğlum, misafirperverlik bizim özümüzde, kültürümüzde hep var olagelmiş bir özelliktir. Üstelik inancımız da misafirperver olmayı tavsiye eder. Peygamberimiz (sas): 'Misafire ikramda bulunulmasını' da tavsiye etmiştir. Misafirin duasının kabul olacağı, bereketin artmasına sebep olacağı, yine onun ifadesidir."

"O zaman biz çok sevap kazanıyoruz, değil mi?"

"Elbette yavrum! Peygamberimizin tavsiyesini yerine getirmekle, hem onun sevgisini, hem de Allah'ın rızasını kazanıyoruz. Ayrıca misafirlerin de dostluğunu kazanıyoruz."

Ailemin önemli bir şey yaptığını anlamıştım. Başından beri çözemediğim ve babamın da cevaplamayı unuttuğu bir yön daha vardı: *"Niçin herkes misafirperver değildi? Üstelik bazılarının kazancı da bize göre çok çok iyiydi?"*

Bunu babama hatırlattığımda şöyle cevap verdi:

"Herkesin maddi imkânı iyi değildir hatta bazılarının geliri sanıldığından daha az da olabilir. Ayrıca misafiri seven kişi, yaptığını Allah'ın rızası için yapmalıdır. Başkası misafir sever değil diye, kendisi de vazgeçerse, yaptıklarının kıymeti de kalmaz. Maddi imkânı iyi olanlar misafir sevmiyorsa, onlar da bu prensibin getirisini bilmiyor veya çok cimri demektir. Ayrıca sevap kazanmanın tek yolu misafirperverlik de değildir; fakire yardım etmek, öğrencilere üst baş almak da maddi yardımdır ve sevaptır. İnsan, kendi yapacağını yapmalı, başkası ile uğraşmamalıdır. Başkasının da yapıp yapmadığını kontrol edip, onlara bakarak kendini üstün görmek sevabı eksiltir. Üstelik Allah katında kimin üstün olduğunu da yine Allah bilir. Herkes aynı şeyleri yaparak sevap kazanmaz; sevabı kazanmanın da çeşitli yolları vardır; her kişi kendine en uygun olanını seçebilir. İnanan insan, inandığı kadar ibadet ve yardım eder, derler. Yardımsever insanlara, Allah, hem dünyada, hem de ahrette, genellikle mükâfat veriyor. Dünyada işimize bereket, evimize huzur geliyor. Yıllardır bunları biz yaşıyoruz ama dünya hayatı, imtihan olduğu için, her zaman dünyada mükâfat vermeyebilir de…"

"Babacığım misafiri sevme meselesini nereden öğrendiniz?"

Sorduğum sorulardan rahatsız olmak bir yana, memnun bile olduğu, gülümsemesinden belliydi.

"Oğlum rahmetli dedenler de çok misafirperverdi. Çoğu zaman sofralarında dışarıdan birileri bulunurdu yalnız yemek yediklerinde doyduklarını pek anlamazlardı, bundan rahatsızlık duyarlardı. Ben ve amcan, gözümüzü açtık, misafir gördük. Bu özellikleri, dedenlerin cenazesine bile yansımıştı. Onları defnederken ikisinin de cenazesi çok kalabalık olmuştu."

Babamın gözleri dolmuştu. İki damla gözyaşı yanağından aşağıya doğru süzülürken derin bir sessizlik oldu. Belliydi ki, onlar için dua ediyordu. Bu sessizliği bozan annemin içeriye girmesi oldu:

"Hayrola bu ne hal? diye sorunca babam, durumu özetledi.

O günden sonra, misafirlere daha çok itibar ettim, annemin hazırlığına yardım etmek için çabalıyordum. Bendeki bu bariz değişiklik, başta babam olmak üzere evde herkesi sevindirmişti…

***

PİŞMANLIK DURAĞINDA İNECEK VAR!

Her zaman olduğu gibi yine erkenden kalkmışlardı. Uykunun vermiş olduğu mahmurluğu üzerlerinden atabilmek için, aileden almış oldukları terbiyenin gereği olarak, sabah kalktıklarında lavaboya koşmak ve ellerini, yüzlerini sabunla yıkamaktı.

Suat ve kardeşi Hatice, anne ve babalarına *"Günaydın, iyi sabahlar!"* demek için adeta yarışırlardı. Kim önce söylerse o gün en mutlu kişi olurdu. Hatice ve Suat'ın doğumları arasında sadece bir yıl fark olduğundan sanki ikiz gibiydiler. İlk defa görenlerin, Hatice'nin ağabeyinden bir yaş küçük olduğunu anlaması, mümkün değildi. Bazen aralarında çocukça tatsızlıklar olsa da çok iyi geçinirlerdi.

Bir gün şakalaşmanın ölçüsü kaçmış, odalarındaki eşyaların yerleri neredeyse tamamen değişmişti. Oyuna o kadar dalmışlardı ki annelerinin odanın kapısını açarak seslenmesini bile duymamışlardı. İkisi de kan ter içerisinde kalmışlardı. Bir birlerine yastık fırlatmaları, belki de ayların vermiş olduğu

sıkıntı ve yorgunluğun atılması için iyi bir fırsattı. Çok yoğun bir dönem geçirmişlerdi, zihni ve fikri yorgunlukları fazlaydı. Bir zaman sonra, annesinin geldiğini fark eden Hatice'nin eli ayağına dolaştı; annesi odadaki dağınıklığı görürse, üzülür ve kızabilirdi. Hâlbuki Nuriye Hanım çok anlayışlı bir kadındı, çocuklarının dağınık odasını görmezlikten gelip, hemen mutfağa geçti.

Hatice ve Suat annelerine böyle yakalandıkları için üzülmüşlerdi. Yaptıkları davranışın iyi bir davranış olmadığını bildiklerinden, annelerinden hemen özür dilediler. Anne babalarına her zaman sevgiyle davranan, onların kalplerinin kırılmamasına dikkat eden çocuklardandılar. Bir gün aralarında şöyle bir karar aldılar: *"Anne ve babamızı hiç üzmemeye dikkat edeceğiz. Çünkü onlar bizi çok seviyorlar."* Onların gönüllerini hoş etme konusunda yarışa giren bu iki kardeş, komşularının da sevdikleri arasına girmişlerdi. Çevresi, çocuklarına bu iki sevimli kardeşi örnek gösteriyorlardı.

Seneler geçmiş Suat ve Hatice üniversiteye başlamışlardı. Babası Abdullah Bey, yaşlanmış ve sık sık hastane kapılarını aşındırıyordu adeta. Bakıma ihtiyacı vardı. Nuriye Hanım da kocasıyla fazla ilgilenemiyordu çünkü o da yaşlanmıştı; eli ayağı fazla tutmuyordu. İş, Suat ile Hatice'ye düşüyordu. Biri olmazsa, diğeri, anne ve babasının yanında mutlaka bulunuyordu. Hizmetlerini içlerinden gele gele yapı-

yor, bundan da mutluluk duyuyorlardı. Abdullah Bey, hastanede yatarken Suat her okul dönüşü onu ziyaret ediyordu.

Bir gün, arkadaşı Sefa ziyarete gelmişti. Suat'ın babasına karşı saygısını, sevgisini ve hizmetini gören Sefa, gözlerine inanamamış, aklına sığdıramamıştı; zira bu devirde böyle evlat çok nadir görülen şeylerdendi artık. Hastaneden çıktıktan sonra Suat'a sordu:

"Siz babanızla her zaman bu kadar ilgilenir misiniz?"

"Evet, niçin ilgilenmeyeyim ki? Biz küçükken, onlar bizimle çok daha fazla ilgilenmişlerdi!"

"Bu zamanda anne-babaya bu kadar saygı gösteren birine ilk defa rastlıyorum. Doğrusunu istersen, ben bu konuda çok eksiğim. Çok merak ettim, bu davranış ve saygıyı nasıl kazandın?"

Suat, arkadaşının bu konuda samimi itirafını iyi değerlendirmesi gerektiğini düşündü. Herkes yanlışını kolaylıkla kabul etmiyordu. Çoğu insan, birçok konuda kendisinin haklı olduğunu düşünüyor, bu yüzden de hataları söylendiğinde davranışlarını pek düzeltemiyorlardı. Birkaç saniye düşündükten sonra:

"Her şeyden önce seni tebrik ediyorum; insanın hatasını görüp, bunu düzeltmeye çalışması büyük bir

erdemliliktir. Bu tip insanlar, zamanla mükemmelliği yakalayabildikleri gibi, özür dileyerek, büyüklüklerini de gösterirler."

Bu cümle Sefa'nın hoşuna gitmiş, arkadaşı Suat gibi olma isteği uyanmıştı içinde. Nihayet iyi davranmak istediği kişiler, öz anne babası değil miydi? Ama önce bu davranışın sırları yolları ve inceliklerini öğrenmeliydi. Neticede baba ve annesine kötü davranışı olmamakla birlikte, arkadaşı Suat kadar da hassas değildi. Bu yüzden onun tecrübesi ve bilgisi, bu konuda kendinden daha iyiydi; en azından o böyle inanıyordu.

Suat, ana ve babanın, doğumda ve doğum gününe kadar geçen sürede çektikleri sıkıntıları, çocuklarını yetiştirmek için yaptıkları fedakârlıkları, örneklerle anlattı. Yetişkin biri olarak yarın evleneceğini, kendisinin de çocuklarına aynı şeyi yapacağını; buna karşılık onlardan ne görmek istediklerini sordu. Normal bir ana babanın, çocuklarından, maddi değil, sadece manevi beklentileri olduğunu, çocuklarından onlar için yaptıkları masrafları değil, sevgi istediklerini hatırlattı. Bunlara Allah'ın emri olan *"Ana ve babanıza 'Öff!' bile demeyiniz!"* ayetini vb. ayetleri, sonra da ilgili hadisleri ilave etti.

Sefa, bu güzel sohbete hayran kalmıştı; anlatılanlar ne kadar da mantıklıydı! Kendisi bunları şimdiye kadar hiç düşünmemişti. Artık, yıllardır ana

babasını üzmenin vermiş olduğu sıkıntıyı üzerinden atmalıydı. Ne kadar çok oflamalar, puflamalar yapmıştı ana babasına. Doğrusu Suat'ın babasına olan saygısını görünce, ana babasına saygısızlık ettiğini daha iyi anlamıştı.

Arkadaşının daldığını fark eden Suat sordu:

"Annen baban hayatta değiller mi Said?"

"Evet."

"O halde işin çok kolay! Yapacağın tek şey, yapmış olduğun olumsuz davranışlarından dolayı, onlardan özür dilemen ve bundan sonra aynı yanlışları yapmamandır."

"Sizi anlıyorum ama kabul ederler mi? Ben şimdiye kadar onları çok kırdım."

"Ben inanıyorum ki, çocuğunu affetmeyecek anne baba yoktur. Onlar hiçbir zaman çocuklarının kötülüğünü istemezler. Ayrıca, her insanı, kazanmanın bir yolu vardır, yeter ki o yolu doğru belirleyelim. Ayrıca unutulmaması gereken bir husus daha var: Kırıcı da davransak, ana ve babamızla birlikte oturuyor, harçlığımızı onlardan alıyoruz. Eğer hâlâ evden kovulmamışsak, ana ve babamız tarafından hala seviliyoruz demektir. Seven insan daima affedicidir."

Sefa, geçmişe doğru kısa bir seyahat yapmıştı. Sorular arka arkaya geliyordu. Belliydi ki, yapmış olduğu hatalardan dolayı, vicdanen çok rahatsızdı.

Zaman zaman ana babasının bedduasını da almıştı. Said'i rahatsız eden de buydu. Aldığı cevaplar kısmen onu rahatlatmıştı ama henüz ümitlenmek için erkendi; önce affı hak etmek için sevgisini, pişmanlığını ve iyiliğini göstermeliydi.

Kendi kendine mırıldandı:

"Hiç vakit kaybetmemeliyim!"

Merak ettiği bir şey daha vardı. Onu da sordu:

"Suat, ana babana bu kadar sevgi dolu hürmet etme özelliğini nasıl kazandın?"

"Bu özellik, ana ve babanın çocuklarını yetiştirme metodundan gelen bir şeydir. Ana ve baba, kendi ana ve babasına sevgiyle muamele ediyorsa, çocukları bu davranışları görerek büyüyorsa, onlar da ana ve babasına sevgiyle muamele ediyorlar. Tabii ki haram lokma ile beslenmemek, ailede Allah ve ahiret düşüncesi ile yaşamak, iyi insan olmanın temel prensibidir. Bizim ailede bütün bunlar vardır. İnanıyorum ki davranışlarımda görülen güzel taraflarım, inancımdan kaynaklanıyor. Sevimsiz taraflarım ise insan olarak kendi yanlışlarımdır."

Bunları duyunca Sefa:

"Anlattıkların bizim ailede yoktu. Bu durumda hataların hepsi de benden kaynaklanmıyor."

Suat bu tür bir yaklaşımla Sefa'nın kendisini suçsuz hale getirmek istediğini anlamıştı, dedi ki:

"Onların öğretmemeleri, senin onlara karşı saygıda kusur etmeni gerektirmemeli. İnsan "doğruyu" her zaman başkasından öğrenmez; aklı olduğuna göre kendisi de bulabilir! Mesela bir düşün, her türlü ihtiyacını karşılayan, gece sabahlara kadar uykularını terk eden, en ufak bir probleminde seninle dertlenen insanlara saygı duymamak olur mu? Bunları aklımızla bile anlayabiliriz."

"Doğru söylüyorsun. Ahirette 'Off offff!' demektense, henüz hayattayken onların gönüllerini almaya başlamalıyım. Onlara ne kadar haksızlık ettiğimi şimdi daha iyi anlıyorum. Bu konuda bana ışık tuttuğundan dolayı çok teşekkür ediyorum. Mutlaka ailem seninle tanışmak isteyecektir."

"Estağfurullah, sen sordun, ben de zaten bildiğin şeyleri anlattım, sohbet etmiş olduk… Anne ve babana benim de saygı ve selamlarımı söyle."

Suat mutluydu; bir hakikat kendi vesilesiyle öğrenildiğinden.

***

SAATİN BURUKLUĞU

Fakirliğin vermiş olduğu sıkıntılar, aile mutluluğunu tehdit eder durumdaydı. Henüz yedinci sınıfta okuyan Yakup, öğrenci olmasına rağmen, bir şeyler yapmak gerektiğini düşünüyor ama yapamamanın ezikliğini hissediyordu. Kafasını aylardır meşgul eden bir soru vardı: *"Aile bütçesine nasıl katkıda bulunabilirim?"* Çocuk aklıyla hem okuluna devam ediyor, hem de iş bulmak ve çalışmak için yol arıyordu. Yarım gün okula gidiyordu. Günün ikinci yarısını para kazanmak için değerlendirebilirdi. Bu onun için bir avantajdı fakat ona bu yaşta kim iş verecekti? Yetişkin insanlar bile iş bulamıyorken, hatta işten çıkarılıyorken...

Babası Ali Bey de moralsizlikten iyice çökmüştü. Bütün derdi bir iş bulup ailesini geçindirmekti ama olmuyordu işte. Eve gelmeyince dün gece onu aramaya çıkmış, eski paltosu ile onu parkta çiseleyen yağmur altında derin derin düşünürken bulmuştu. *"Baba eve gidelim mi?"* diye seslenmeseydi, dalıp

giden Ali Bey, yağmurun da farkında değildi. Evde ne yiyecek ne de yakacak vardı. Ailede en tutumlu olan ve hiçbir şeyi boşa harcamayan annesi Cemile Hanım bile çaresizlikten kıvranıyordu.

Yakup yine bir gün okuldan dönmüştü, kardeşleri açlıktan ağlıyorlardı. Bu, onun kalbini burkmuş, gözleri dolmuştu. Odasına kapanıp, epey bir müddet ağladı. Ne yapabilirdi, evde durmakla birilerinin, onlara yiyecek getirmesi mümkün değildi. Odasına bir göz attı, acaba satılacak bir şey bulabilir miyim diye. Bir anda gözleri ışıldadı. Geçen sene, takdir hediyesi olarak okuldan verilen saatini gördü. Olur muydu? Sınıf öğretmeni, okuldaki başarısından dolayı onu, bu saatle ödüllendirmişti. Bu çok önemli bir hatıra idi. Evin içinde arada taktığı hariç tutulursa saati daha kullanmamıştı; kıyamamıştı bir türlü kullanmaya. Yapamazdı, satamazdı onu. Bir taraftan da kardeşlerinin ağlama sesleri, onun o saf ve minnacık, merhametli yüreğini yakıyordu. Bir saate baktı, bir de kapının aralığından kardeşlerine. Şöyle mırıldandı: *"Öğretmenim, senden çok özür diliyorum ama kardeşlerimin aç durmasına artık dayanamayacağım!"* Merhamet hissi, hücrelerine kadar yakmıştı onu.

Saati bir hırsız gibi yavaşça cebine koydu. Annesinin görmesini istemiyordu. Evden çıktı. Bu saati kime satabilirdi? Ona ne derlerdi? *"Acaba bu saati bir yerden mi çaldın da satıyorsun derlerse, ne yaparım?"* düşüncesiyle, sokaklarda bir müddet yürüdü. Çekine çekine: *"Saat satıyorum, saaat, saaaat!.."* diye birkaç defa bağırdıysa da kimse yüzüne bakmamıştı bile…

Yakup, bir elindeki saate bakıyor, bir de kardeşlerinin açlığını düşünüyordu. Bir an önce bunu satıp, onlara yiyecek bir şeyler almalıydı. Açlığın ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. Dışarıda saati satamayacağını anlayınca, aklına *"Esnaflara sorayım"* düşüncesi geldi. Rastladığı ilk kapıyı çaldı. Sonra başkasını, sonra yine başkasını… Kaç kapıyı çaldıysa hepsi yüzüne kapanmıştı. Hiç kimse almak istemediği gibi, niçin sattığını da soran olmamıştı. Kalbi çok kırgın, yağmur bulutu gibi sıkıntılıydı. O sokakta uğrayabileceği son iki dükkân kalmıştı. İçinden dualar ediyor kardeşlerinin aç kalmaması için Allah'a yalvarıyordu. *"Allah'ım bu son fırsat"* diyordu. Çekine çekine içeriye girerken, buradan da eli boş döneceği endişesi vardı içinde. Gözleri iş yerinin sahibini ararken, onu bir anda karşısında buldu. Masaların arasından birden çıkmıştı karşısına. İri yapılı, pala bıyıklı biriydi. Yakup biraz korkmuştu ama gü-

lümseyen yüzü ve tatlı bakışları ve yumuşak sesi ile bir anda silmişti korkusunu adam.

"Buyur evlâdım, hoş geldin!"

Yakup, böyle bir ilgi beklemiyordu. Bir anda şaşırmıştı. Kendini toparlayarak cevap verdi:

"Hoş bulduk efendim!"

"Söyle bakalım isteğin nedir?"

Yakup ürkek bir şekilde elindeki saati göstererek:

"Efendim, bunu satmak istiyorum!"

"Neden satmak istiyorsun? Kolunda da saatin yok!"

"Öyle gerekiyor efendim!"

"...!!!!?????"

Lokantacı Naci, kötü bir şeyler hissetmiş gibiydi. Çocuğu konuşturmak ve durumu anlamak istedi. Bir sandalye çekerek:

"Hele şuraya otur da seninle dertleşelim bakalım genç adam! Olmaz mı?"

Yakup tatlı sözlerden ümitlenmişti. Gösterilen sandalyeye oturdu.

"Evlât, senin ismin ne?"

"Yakup!"

"Ne iş yaparsın, öğrenci misin?"

"Evet!"

"Kaçıncı sınıftasın?"

"Yedinci sınıftayım!"

"Nerede oturuyorsun?"

"İki sokak ilerde…"

"Benim soracağım her soruya doğru cevap verirsen memnun olurum. Hem zaten yalan söyleyeni ben sesinden ve gözünden anlarım!"

"Ben yalanı sevmem ve söylemem efendim!"

"Bu saati niçin satmak istiyorsun? Çok para etmez ki?"

Yakup'un morali birden bozulmuştu. Adam, onun çok değer verdiği saati beğenmemişti. Ayrıca satmasının sebebini de soruyordu. Acaba hırsız olduğunu mu düşünmüştü? Bu ihtimal yüzünün kı-

zarmasına sebep oldu. Karar verdi anlatacaktı. Hırsız olduğu şüphesi uyandırmaktansa, doğruyu anlatacaktı.

Meseleyi olduğu gibi anlattı.

Naci Bey, ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Çok etkilenmişti. Yılların lokantacısı olarak, insanların kişiliğini ve ruh dünyasını yürüyüşünden, konuşmasından, bakışından anlardı. İnsanların nasıl bol bol yiyip içtiklerini, israf ettiklerini her gün gören bir insandı. Gözlerini Yakup'un gözlerinden ayırmıyordu. Bu yaşına rağmen Yakup'un bu fedakârlığı Naci Bey'i etkilemişti.

"Evlâdım, saatini alabilirim! Ne kadar istiyorsun?"

"Bilmiyorum, ne verirseniz verin! Aslında bunun fiyatı maddeyle ölçülmez ama..."

"Neden ölçülemezmiş? Her şeyin bir fiyatı vardır! Neticede bu saatler satılmıyor mu çarşılarda?"

"Evet ama bu saat bana başarımın hediyesi olarak verilmişti okuldan da o yüzden böyle söyledim!"

"Şimdi anlaşıldı fiyatının niçin ölçülemediği!"

Yakup ağlıyordu. İçini kaplayan sıkıntılarını gözyaşlarıyla atmaya çalışıyordu.

"Oğlum bu saat sende kalsın. Sana ihtiyacın olan şeyleri ben vereyim."

Yakup karşılıksız bir şey almayı sevmezdi.

"Hayır, olmaz amca, bu mümkün değil!"

"Tamam, evlâdım, nasıl istersen öyle olsun!"

Yakup, fakir olsa da dilenci durumuna düşmek istemiyordu. Bunu anlayan Naci Bey, saati, tahmini olarak değerinin iki katına satın aldı. Bir de onunla anlaşma yaptı: Öğleden sonraları yarım gün çalışacaktı Yakup lokantada.

Yakup da almış olduğu paranın bir miktarıyla, kocaman bir poşet dolusu çeşitli yiyeceklerle sevinç içinde eve dönerken, işleri yoluna koyan Allah'a dualar ediyordu.

Lokantacı Naci ise, Yakup'a yardımcı olmayı, hayatı boyunca yaptığı en önemli işlerden biri olarak değerlendiriyordu. Allah, işlenen amellerin büyüklüğüne değil, samimi yapılıp yapılmadığına, kişinin niyetine bakardı. Bu yüzden, inanan insan, Allah'ın rızasını kazanmak için her fırsatı elinden geldiği kadar değerlendirmeliydi. O da öyle yapmıştı.

Naci Bey, bir aileye destek olacaktı. Yakup işe başlayınca ilk fırsatta saatini de ona ücret adı altında geri vermeyi de kararlaştırdı. Günü çok bereketli geçmişti. Huzur içinde sandalyesine yaslandı ve derin bir nefes aldı...

***

VEFAYLA GELEN ŞİFA

İbrahim üç gündür ateşler içerisinde, halsizlik ve çaresizlikle mücadele ediyor, yatağında kıvranıyordu. Kaç gündür ağzına bir parça yiyecek girmemişti. Sevdiği hafif mayhoş yayla çorbası bile, onun iştahını açmamıştı. Doktorun vermiş olduğu ilaçlarında fazla etkisi olmamıştı.

Elif Hanım, gerçek bir anaydı. Ana demek, şefkat, merhamet, fedakârlık, sevgi, hoşgörü demekti. Bu özelliklerin hepsi de Elif Hanım'da tezahür etmişti. Bir an olsun hasta oğlunun yanından ayrılmıyor, oğlu için Yaratıcıya dualar ediyordu. Yavrusu daha küçücükken, onu uyutmak için saatlerce ninni söylemişse, nasıl başucunda sabahlara kadar beklemişse, şimdi de aynen öyle beklemişti. Bu bekleyiş üç gün aralıksızdı ama o, bunları söylemek, öğünmek için değil, ana olduğu için yapıyordu.

Sevgi dolu ebeveyne sahip her çocuk gibi İbrahim de anne ve babasının gözünde hiçbir zaman büyümemişti. Annesi Elif Hanım gibi oğlunun başında değil de işinin başında olsa da babası Mahmut Bey'de aklını ve kalbini evde bırakarak işe gidiyor, saat başı evini arayarak İbrahim'in durumunu soru-

yordu. Evde herkes onun iyileşmesi için adeta seferber olmuştu.

İbrahim, bazen fenalaşıyor sayıklamaya başlıyor, derin derin nefes alıp veriyordu, Bazen de huzurlu derin bir uykuda oluyordu.

Ablası Hacer ile geçirdiği günler ve saatler gözünde canlandı. İbrahim erkek çocuk olduğu için, Allah'ın verdiği erkek gücü vardı; ayrıca zaten iri bir yapıya da sahipti; bu yüzden oyun oynarken, naz yaparken, şaka yollu vuruyor, kolunu büküyor, ablasına adeta zulmediyordu. Hacer ona bazen küsüyor, birkaç saat konuşmuyordu. Şimdi bütün bunları hatırlasa da, ona olan kızgınlık ve küskünlüğü, şimdi çoktan uçmuş gitmişti. İbrahim'in kardeş olduğunu, bu haliyle daha çok hissetmişti. İbrahim'in hasta halini gördükçe Hacer'in yüreği yanıyordu. *"Kardeşimi sevebilmem için, hasta olması mı gerekiyordu?"* diyerek, kendine kızıyordu. İbrahim'in yataktaki hali, belki de en çok ablasını etkilemişti. Kardeşinin iyileşmesi için dualar ediyor, gereken hizmeti yapan annesine yardım ederken, elinden gelen gayreti gösteriyordu. Okuldan koşarak geliyor, hiçbir yere uğramadan doğruca İbrahim'in yanında alıyordu soluğu. Bu hastalık vesilesiyle, kardeşlik bağını daha iyi anlamıştı.

Zaman zaman kendine gelen ve normalleşen İbrahim'in en çok arzuladığı şey, sevdiği arkadaşla-

rının yanında olmaktı. Fazla diyalog içerisinde olmadığı arkadaşlarını bile özlüyordu. Öğretmenleri, okulu, okul bahçesi, sınıfı gözünde tütüyordu. İbrahim, okulunu bu kadar sevdiğini bilmiyordu, yeni anlamıştı bu sevgiyi. Tatil günlerinde bile bu duyguları yaşamamıştı çünkü o istediği zaman istediği anda okuluna gidip bahçesinde oynayabiliyordu. Arkadaşları ile görüşebiliyordu ama şimdi, evde hapis gibiydi ve okulda olamaması onun için müthiş bir ıstıraptı.

Ateşlendiği ve ağrıdan kıvrandığı saatlerde, babasının ve annesinin yanında olmasını istiyordu.

İbrahim'in hasta olduğunu öğrenen öğretmenleri ve arkadaşları, üç beş kişilik gruplar halinde ziyaretine gelmişlerdi. Onların yanına gelmeleri, İbrahim'i çok mutlu etmişti. Sanki bir aydır okula gitmemiş gibiydi. İhsan'ın gözlerinin içerisine derin derin bakıyor, hem de her şeyi soruyordu:

"İhsan, matematik ve fen derslerinden hangi konulara geldiniz?

"Sosyal bilgiler dersi öğretmeni, tarihi bir konuyu anlatırken, onunla ilgili bir hikâye ya da fıkra anlattı mı?"

"Türkçe öğretmeni kompozisyon dersinden hangi konuyu ödev olarak verdi? En güzel kompozisyonu yine Leyla mı yazdı."

Soruların ardı arkası kesilmiyordu. Arkadaşının haline ve sorularına bakan İhsan gülerek:

"Her öğrenci üç beş gün hasta olup da yatsa çok iyi olacak galiba! O zaman bütün bilim adamları Türkiye'den çıkar!" dedi.

İbrahim, İhsan'ın bu sözlerine çok şaşırdı:

"Böyle bir kanaate nasıl vardın?" dedi.

"Sayende vardım! Üç gün hastalandın, bütün derslerin âşığı çıktın. Hâlbuki sen bazen ödevleri bile çok bulur, yapmazdın!"

Bu sözler üzerine İbrahim, biraz utanmıştı ama arkadaşı doğru söylüyordu. Ancak onu eve hapseden hastalık, hayatında en önemsiz saydığı şeyleri bile özletiyordu. Sağlığına tekrar bir kavuşsun, İhsan'ın söylediklerini bir daha kimseye söyletmeyecek, hem ana babasının, hem de öğretmenlerinin sözünü dinleyecek, eksikli-kusurlu bir öğrenci olmayacaktı. Hastalıktaki hayallerinin çoğu okulla ilgiliydi. Öğretmenleri, sanki ana babaları gibi, onları ikaz ediyor, kışın giyimlerine dikkat etmelerini, terliyken ve yorgunken soğuk su içmemelerini sık sık hatırlatıyorlardı ama onları anlayan çok az oluyordu. İbrahim de o ikazların önemini anlamıştı ancak şimdi… Bunları düşünürken dalan İbrahim'e İhsan:

"İbrahim, doktorun madem dinlenmeni söylemiş; demek ki önemli bir hastalığın yok, ayağa çabuk

kalkacaksın ve okuluna kavuşacaksın demektir. Sen doktorun dediklerini yapmaya dikkat et, gerisi kolay!" dedi.

Aylardır görüşmeyen iki dost gibi konuştular. Özleyenin sadece İbrahim olmadığı ortadaydı. İhsan konuştukça İbrahim açıldığını, rahatladığını hissediyordu. Bu tabloyu gören Elif Hanım, fırsattan istifade İbrahim'e bir şeyler ikram etmenin faydalı olacağını düşünerek sofra hazırladı. Bu arada ziyarete gelemeyen arkadaşları ve öğretmenleri telefonla arayıp geçmiş olsun diyorlardı.

Ziyaretine gelen öğretmenlerinden biri:

"Hastalığa teslim olayım deme, zorla da olsa yataktan çık ve biraz dolaş. Odanı arada bir havalandır, içeri temiz hava girsin, oksijen, kanı temizler ve iyileşmeyi hızlandırır. Kendini, kendin, iyi olduğuna, iyi olacağına, ikna et! Eminim ki kısa sürede iyileşeceksin!" demişti.

Gerek arkadaşlarının ziyareti, gerekse öğretmenlerinin arayıp sorması, ailesinin de yakın ilgisi olunca, İbrahim kısa sürede iyileşmiş, ona aylar kadar uzun gelen bir hafta geçmiş; bu sürede arkadaşlarını kısmen görse de okul hayatını yaşayamamıştı.

Bu hastalık devresi, ona farkına varmadığı bazı gerçekleri de çok net olarak öğretmişti. Bütün kavgalarına küslüklerine rağmen, ablası onu çok sevi-

yordu. Hatta kardeşi yatarken başucundan ayrılmamış, onun için gizlice gözyaşı dökmüştü.

Hele öğretmenleri ve arkadaşları gözünde çok büyümüşlerdi. Ummadığı arkadaşları bile ya ziyaretine gelmiş, ya da telefon ederek *"Geçmiş olsun!"* demişti. Bütün bunlar hep sevginin ifadesiydi. Öyleyse, basit meseleler yüzünden, böyle sevgiler katiyen kaybedilmemeliydi. Kendi kendine, bir daha kimseye kırıcı davranmayacağına söz veriyordu İbrahim.

Atalarımız: *"Dost kara günde belli olur."* sözünü boşuna söylememişler diye düşündü.

***

BAYRAMA BEŞ KALA

İncecik elleriyle alnında biriken teri sildi. Zayıf ve sıska bacakları vücudunu zor taşıyordu. *"Bugün diğer günlere göre çok sıcakmış"* dedi. Gözü, önünden geçmekte olduğu mobilya dükkânının termometresine takıldı. 40 derece yazıyordu. Saatine baktı *"Vakit neredeyse ikindi"* diyebildi. Dili-damağı adeta birbirine yapışıyor, yürümede zorlanıyordu. Çarşıya ne için çıktığını unutmuştu. Kendi kendine *"Neyse"* dedi ve dinlenmesinin daha iyi olacağını düşünerek zarif adımlarla, sakin bakışlarla etrafta alışveriş yapanları izleye-izleye evinin yolunu tuttu.

Kimseyle karşılaşmak istemiyordu. Sessizce odasına çıktı. Odasına bir göz attı ve yutkundu. Karmaşık düşünceler içerisinde biraz uykunun kendisini dinlendireceğini düşünerek uyumaya çalıştı. Ne kadar vakit geçtiğini bilemiyordu.

Annesinin:

"Ayşe kızım yemek hazır"

"Demek ki uyumuşum" dedi.

"Tamam, anneciğim geliyorum. "

Yüzü asık, neşesiz ve bitkin halini gören babası Kenan Bey:

"Yavrum bir sıkıntın mı var?" sorusuna sadece:

"Hayır, babacığım" sözcüğünü söyleyebildi. Kelimeler her nasılsa boğazında düğümleniyordu.

…

Ayşe, içinden geçenleri en azından şimdi ifade etmek istemiyordu. *"Zamanı değil"* dedi, kendi kendine.

Küçülmüş gözlerle annesinin şefkatli elleriyle hazırladığı sofraya baktı. Sadece kuş sütü eksikti, her türlü ayrıntı düşünülmüştü. Büyüklerini üzmemek için sofraya oturabildi. Birkaç kaşık mercimek çorbasından içti. Diğer yemek çeşitlerine ise hiç bakmadı. Bu durum şefkat abidesi Gülşen Hanım'ı ve eşinin gözünden kaçmamıştı.

Ana-babasından izin isteyerek odasına çıkan Ayşe, mecalsiz bedenini yatağına attı. Gözleri doldu. Ağlamamak için kendisini zor tutuyordu. Ayşe içinde bulunduğu durumu en azından annesiyle paylaşmalıydı. Bu duygular içerisindeyken annesi içeriye girince hemen doğruldu. Kızının yanına oturan şefkatli annesi:

"Yavrum nasılsın?"

"İyiyim"

"Sağlığın nasıl"

"İyi"

"Bir şeye üzüldüğün belli annenle paylaşmayacak mısın?"

Eğer anneme söyleyemezsem, babama nasıl söylerim diye geçirdi içinden. Yutkundu, nereden başlayacağını bilememe duygusuyla, annesinin şefkatli ellerinden tutarak:

"Anneciğim yakında bayram geliyor"

"Evet, kızım"

"Bizim sınıfta bir arkadaşım var"

"Evet"

"Onun babası yok, bayramda giyebileceği yeni elbise alamayacak."

Gülşen Hanım'ın yüzünün rengi değişti. Minicik kızı ne diyordu. *"Arkadaşı bayramlık alamayacakmış ne demek bu"* diye geçirdi içinden fakat belli etmemeye çalıştı.

"Ne yapacaksın kızım sen arkadaşının elbise alamamasını" Annesinden bu cevabı alacağını ummuyordu Ayşe. Öğretmeni *"Kadınlar şefkatlidir çünkü onlar anne adaylarıdır"* demişti. Bu söz onu annesiyle konuşmaya cesaretlendirmişti ama annesinin tavrı içini burktu. Bundan sonra çok sözün işe yara-

mayacağını fark eden Ayşe, düşüncelerini içine atmayı tercih etti.

Kenan Bey, bir terslik olduğunun farkındaydı ve kızıyla konuşmasının uygun olacağını düşündü. Yakında bayram geliyordu. Huzur içerisinde bayramı kutlamalıydılar. İşten eve dönerken kapıda karşılaştığı kızına:

"Kızım nasılsın bu gün"

...

"Yarın hazırlanın annenle beraber bayramlık almaya gidelim olur mu?" hiçbir cevap kelimesi duymayan Kenan Bey'in canı sıkılır gibi oldu. Durumu fark eden Ayşe, saygısızlık yapmak istemiyordu. İsteksiz bir tavırla:

"Olur, babacığım" diyebildi. Kızlarının niçin moralsiz olduğunu bilmesine rağmen ona bir şey demeyerek meselenin kapanmasını istiyordu ancak Ayşe'nin bu hali anne-babasında sıkıntı oluşturuyor, canları sıkılıyordu. Kim girdi bu çocuğun aklına diye de kızıyorlardı. İşi biraz zamana bırakmanın faydalı olacağını düşünüyorlar fakat mutlu bir gün için çok az zaman vardı.

Kenan Bey, biricik kızını yanına çağırdı ve şefkatle bağrına bastı. Biraz onun mutlu olacağı şeylerden bahisler açtı ama Ayşe bir türlü arkadaşının halini unutamıyordu. Kendini bir kere onun yerine

koymuştu. Babası meseleyi kestirmeden çözmek istiyordu. Kızına:

"Kızım, herkes çalışmalı ve kazanmalı, başkasının sırtından geçinmemeli"

"Evet, babacığım ama herkesin çalışmaya gücü yetmeyebilir"

"Nasıl?"

"Benim arkadaşım gibi."

"Arkadaşının babası yok mu?"

Gözleri dolan Ayşe'nin ağlamasına ramak kalmıştı. Şefkati, düşünceli oluşu, merhameti Ayşe'yi çevresinde sevimliliğini artırıyordu. Kaç günlerdir yemekten kesilen kızlarının durumuna çare bulamayışlarına canı sıkılmıştı ana babasının. İstediği şey çok büyük, yapılamayacak bir şey miydi? Hiç kıramadığı, canından çok sevdiği biricik kızı Ayşe, babasından fakir olan arkadaşına bir bayramlık almasını istiyordu. Bunca servetin ve imkânın içerisinde küçücük bir istekti bu. Hem kendisine de bir şey istemiyordu.

"Babacığım arkadaşım Nilay'ın babası yok"

"Ne olmuş babasına?"

"Geçen sene hastalanmış ve vefat etmiş"

"Öylemi!"

Bir anda içinden bir şeylerin aktığını hisseden katı kalpli Kenan Bey gitmiş, yerine merhametli bir adam oluvermişti sanki. Şimdiye kadar niçin biricik kızını dinlemediğini düşünerek suçluluk hissetti kendinde. Bir an daldı çok uzaklara. Başka âlemlerde gezintiye çıktı adeta. Geçmişini düşündü. Aldığı terbiyeyi hatırladı. Bir zamanlar kendisine de bayramlık alınamaması karşısında nasıl üzüldüğünü hatırladı. Nasıl imkânsızlıklardan şimdiki duruma gelmişlerdi.

Ayşe birkaç defa arkadaşının evine gitmişti de annesi ne kadar samimi karşılamıştı. Kısıtlı imkânlarla kızının arkadaşı diye sofrayı doldurmuştu. Evlerindeki eskimiş eşyalar, birçok yokluğa da şahitlik yapmıştı. Kısa bir zaman önce kanser hastalığından kaybettikleri babasının yokluğunu annesi kapatmaya çalışıyordu.

Nihayet beklenen bu mutlu güne beş gün vardı. Kenan Bey, hanımıyla birlikte biricik kızına sürpriz yapmaya karar vermişlerdi. Yıllardır terk ettikleri davranışlarından biri olan fakiri ve yetimi sevindirmek için kolları sıvadılar…

***

KAZADAKİ HAYIR

Koyu karanlığı delen parlak ışık huzmeleri, durmadan uzayan yolu aydınlatmada yetersiz kalıyor, silecekler çalışmadığı için cam üzerindeki çamurlu sular, rahat görüşü engelliyordu. Bu şartlarda hızlı gitmek, kazaya davetiye çıkarmak olurdu. İstese de bu çok eski model otomobil ile hızlı da gidemezdi ya… Zaten yavaş gitse de evine en fazla üç dört saatte varırdı. Bu en kötü ihtimale göre de gece yarısı evinde olurdu. Acele etmeye, tehlikeye girmeye lüzum yoktu. Evine varınca dinlenecek yeterli zaman da olacaktı nasıl olsa. Ertesi sabah işine dinlenmiş olarak giderdi ancak her yolcu, kendisi gibi yakın mesafeye gitmiyor veya yakın mesafeden gelmiyordu. Görüş mesafesinin kısa olmasına rağmen, kendisini sollayan, karşıdan hızla gelip yerdeki bütün suları üstüne boca ederek yanından geçen otomobiller, hiç de az değildi. Bu anlarda görüş sıfıra indiği için hızını iyice düşürüyordu. Bu durum da başka bir tehlikeye davetti; arkadan gelen bir araç, hızı aniden düştüğü için kendisine çarpabilirdi. Dikkatli olmalıydı. Arkada araç yoksa hızını düşürmeli;

durmadan yanıp sönen park lambalarını kullanmalıydı. Nitekim öyle yaptı, ışıkları açtı, en sağ şeride geçti. Makul bir hızla yola devam ediyordu. Böylece lüzumundan fazla sürat yapanların sebep olabileceği tehlikelere maruz kalmaktan veya kendisi bir kazaya sebebiyet vermekten biraz daha uzaklaşmıştı.

Şehirde işçiydi. Köyü, şehre otomobille iki saat kadar uzaklıktaydı. Hafta sonunda otomobiliyle giyim eşyası satmak için sokak-sokak dolaşıyordu. Büyük şehirde dar gelirli biri için en pahalı şey ev kirasıydı. Normal geliri ile ev sahibi olması mümkün değildi ancak hafta sonu takviyesi ile zamanla bir gecekondusu olurdu belki.

Köyde oturan çok ihtiyar anne ve babası, her hafta köye gelmesini istiyorlardı. Tek evladın tek oğlu olan Hasan, onların ilk ve tek torunuydu, onu sevmek istiyorlardı. Bu sebeple bu hafta sonu köyüne gelmiş ve anne babasına torun sevdirmişti.

Bu iyi kalpli ihtiyarlar, ne kadar da düşkündüler torununa. Kendisi onların çocuğu olduğu halde bu kadar üstüne düşüldüğünü hatırlamıyordu. Zira o zaman köylerde makineleşme olmadığından, işler bedenen yapılıyor, kendilerine ayıracak vakitleri neredeyse hiç kalmıyordu. Ayrıca yeni gelinin, kaynanası ve kayınbabasının yanında çocuğuna ilgi göstermesi de ayıp sayılırdı. Bu yüzden ailenin tek ço-

cuğu olduğu halde anne ve babasının kendisini öpüp kokladığını pek hatırlamazdı.

Dönüş hazırlığı yaparken onun köyde olduğunu duyan çocukluk arkadaşı, baba evine sohbet etmeye gelince, bu hatır severler için daha geç gitmenin zararı olmaz diye düşünmüş, onları kıramamış, bir çay faslı daha yapmıştı. Biraz daha kalması için çok ısrar etmeselerdi, şu anda bu yağmura tutulmamış ve evine çoktan varmış olacaktı.

Bunları düşünürken bir yandan da en sağ şeritten yavaş yavaş gidiyordu. Birden insanı kör eden parlak bir ışık geldi gözüne. Bir an şaşaladı, sonra durmayı akıl etti. Frene basmak için ayağını gazdan çektiğinde korkunç bir ses duydu ve kendinden geçti.

Ertesi gün gazeteler; içkili halde kamyon kullanan kişinin korkunç bir kaza yaptığını, karşı şeritte yol alan bir otomobile çarptığını, kamyon sürücüsü ile otomobil sürücüsünün eşiyle birlikte hayatını kaybettiğini, sadece Hasan adlı bir bebeğin kazadan sağ kurtulduğunu yazdılar.

İhtiyar olan dedesi ve ninesi, çocuk büyütecek dermanları olmadığı için Hasan'a iyi bir aile bulmuşlar ve onlara Hasan'ı evlatlık olarak vermişler, yaklaşık bir yıl sonra da dünyadan göç etmişlerdi.

Küçük Hasan, o kazadan miras kalmıştı yeni anne ve babasına.

***

Kazadan bu yana dile kolay on beş yıl geçmiş, Hasan ilköğretim okulunun son sınıfında girdiği imtihanla seçkin bir liseyi kazanmıştı. Yaz tatili bu mutlulukla geçmiş, nihayet yeni okuluna devam etme zamanı gelmişti. Okullar açılacaktı. Heyecandan gözlerine uyku girmiyordu. Yatağında bir sağa birde sola dönüyor, bir türlü uyuyamıyordu. Nihayet sabaha karşı uykuya dalabildi.

İki saatten biraz fazla uyudu. Şahika Hanımın kapıyı tıklatarak içeri girmesiyle uyandı. Gözlerini kıpkırmızı halde gören annesi, bu duruma bir anlam veremedi.

Hasan elini, yüzünü yıkadıktan sonra, kahvaltı masasına oturdu. Babası Halil Bey, çoğu zaman kahvaltıya kalkmazdı; bugün kalkmış olması, Hasan'ın dikkatini çekti. Babasına *"Günaydın!"* dedikten sonra isteksiz bir şekilde çayını yudumlamaya başladı. Gözleri, içine kum kaçmış gibi acıyordu.

Bu sene yeni bir okula gidecekti. Sınıf arkadaşlarının da kendisi gibi okulları değişmiş, her biri farklı bir okula kaydolmuştu. Onlardan ayrılmak zor gelecekti ona. Hayat hep böyleydi; her bir dönemeçte belli değişikliklerle yeni yüzlerle devam ediyordu.

Şahika Hanım, Hasan'ın çayını yudumlamasını izliyordu. Yıllar ne kadar da çabuk geçmişti. Ana babasını trafik kazasında kaybedince, Küçük Hasan'a onlar sahip çıkmıştı. Şimdi liseye başlıyordu. Bebekliğindeki mahzun hali gözlerinin önüne geldi. Yavrucak, sanki başka bir aileye geldiğini biliyor ve ona göre davranıyor gibiydi. Hep hüzünlü bakar, az gülümser, çok az ağlardı.

Konuşmaya başladığı yıllardan itibaren ikazlara dikkat etmeye başlamıştı; onları hiç üzmezdi. Anne ve baba bildiği bu insanları çok severdi. Halil Bey'le Şahika Hanım da onu çok severlerdi. Melek gibi bir çocuktu. Kendi çocukları olsa belki de böyle olmayacaktı. Demek ki bunda bir hayır vardı. Bütün bunları Yüce Yaratan ayarladığına göre, bu iyiliğe şükretmek gerekirdi.

Geçen yıl on beşinci yaş gününde, gerçek anne babasının kazada öldüğünü, kendisinin çocukları olmadığı için onu aldıklarını ve kendisini çok sevdiklerini, açıkladıkları zaman önce şaşırmış, sonra da hıçkıra hıçkıra ağlamış, iyice sessizleşmişti. Sessiz hali bir hafta kadar devam etmiş sonra da onlara:

"Gerçek anne ve babamın ölmesi onların kaderiydi. Daha küçücükken bana sahip çıktığınız, evlatlık olduğumu bu güne kadar hissettirmediğiniz için, sizin hakkınızı ödeyemem. Bazı arkadaşlarıma göre daha mutlu büyüdüğümü biliyorum. Şimdiye kadar benim

için ne iseniz, bundan sonra da o olacaksınız. Allah sizden razı olsun ve aramızı bozmasın" dedi.

Bu sözleri hatırlayan ve zaten içi dolup-dolup taşan Şahika Hanım, sonunda kendini tutamadı; gözlerinden yaşlar süzülmeye başladı. Hem Halil Bey, hem de Hasan, yerlerinden kalkıp yanına geldiler.

"Anneciğim seni üzen bir şey mi oldu?"

"Hanım, ne hatırladın yine?"

"Biraz maziye gittim, duygulandım; önemli bir şeyim yok, meraklanmayın!"

Baba oğul yerlerine oturdular. Şahika Hanım, az sonra sakinleşmişti.

"Oğlum, biliyorsun yıllar önce, annen baban trafik kazası geçirdiklerinde sen küçücüktün. Anne ve babanın öldüğü bu kazada senin burnun bile kanamamıştı. O günü hatırladım. Şimdi ise, büyüdün ve liseye başladın."

Bu defa kocasının ve Hasan'ın gözleri dolmuştu.

Fakir bir aile olmasına rağmen, Hasan'a bunu hissettirmemeye çalışmışlardı. Onların, herkese özellikle Hasan'a sevgileri ve fedakârlıkları, komşuların ve tanıdıkların bildiği bir şeydi. Öyle günler olmuştu ki boğazlarından keserek Hasan'ı mutlu etmeye çalışmışlar, maddi imkânlarının darlığını

ona hissettirmemişlerdi. Hasan, onların fedakârlıklarının bazılarını, şimdi yeni yeni kavramaya başlamıştı.

Halil Bey, oturduğu yerden hanımına seslendi:

"Hanım, okulun ilk günü niçin Hasan'ın moralini bozdun! Bu konulara hiç girmesen daha iyi olmaz mıydı?"

"Haklısın yine duygularıma yenik düştüm Halil!"

Saatine bakan Halil Bey, vaktin geldiğini görünce ayağa kalktı. Hasanla birlikte yola çıktılar.

Artık yeni okulu ve arkadaşlarıyla tanışma vaktiydi. Sınıf listeleri, kapıya asılmış, bahçede de sınıfların duracakları yerler işaretlenmişti. Öğrenciler törenle sınıflarına girdikten sonra, sonra Halil Bey, okuldan ayrıldı.

Yıllar geçmiş, Hasan liseyi başarıyla bitirmişti. Üniversite imtihanında da devam etmek istediği bölümü kazanmıştı. Burslu olarak okuyacaktı. İşin maddi yönünü böylece çözmüştü. Yalnız üzüldüğü bir durum vardı: Ailesinden ayrılmak. Kazandığı fakülte, başka bir şehirdeydi. Anne ve babasının ise yardımcıya ve yardıma ihtiyaçları vardı. Babası eskisi gibi gündeliğe giderek nafakasını temin edemiyordu. Eldeki birkaç kuruşluk tasarruf da iyice azalmıştı. Aklına bir çare gelmiyordu. Hele bir üni-

versiteye başlayayım, orada belki bir iş bulurum diye düşünüyordu.

Üniversiteye adım attıkları için bütün arkadaşları şen şakraktılar. Hasan'ın geldiği günden beri durgun oluşu, yeni arkadaşı Selçuk'un dikkatini çekmişti. *"Burslu okuduğuna göre maddi sıkıntı içinde değildir. Öyleyse bu durgunluğun sebebi ne olabilir?"* diye düşünüyordu Selçuk. Bir gün yine Hasan'ın dalgınlığını fırsat bilerek sordu:

"Hasan, geldiğin günden beri hep durgunsun; seni üzen şey nedir? Yoksa bu bölüme girdiğin için pişman mısın?"

"Hayır hayır! Aksine isteyerek seçtim bu bölümü. Sebep başka!"

"Bana anlatmak ister misin? Belki birlikte bir çare bulabiliriz!"

Bir sonraki derse daha iki saat vardı. Kantine gittiler. Çaylarını alıp bahçede bir ağacın gölgesine oturdular. Sararan ve dökülen yapraklar, Hasan'ın derdine ortak oluyor gibiydiler. Hava güneşli olmasına rağmen tatlı bir serinlik vardı. Hasan, arkadaşına, kendi hayatını baştan sona anlattı. *"Anne, baba"* dediği insanların kendine gösterdikleri güveni ve sevgiyi örnekler vererek dile getirdi. Şimdi onların maddi manevi yardıma ihtiyaçları vardı; fedakârlık sırası kendisindeydi.

Selçuk, bu yaşta bu olgunluğu ve vefayı görünce, Hasan'a hayran kalmıştı. Tebrik etmek için sarıldı. Harçlığını arkadaşına vermek istedi, anne babasına göndersin diye. Hasan gülümsedi:

"Ben bir defalık değil, sürekli bir destek arıyorum; ayrıca bu tip yardımları kabul etmek, çalışabilme kabiliyeti olan biri için helâl de değildir" dedi.

"Nasıl halletmeyi düşünüyorsun?"

"Bir iş bulup çalışmayı düşünüyorum."

"Çalışma fikri benim aklıma hiç gelmemişti ama sana iş bulma konusunda yardım edebileceğimi sanıyorum."

"Nasıl?"

"Akrabam olan bir fırın sahibi var, sana iş verebilir. Çalışkan öğrencilere destek olmayı çok sever. Hafta sonunda bir görüşeyim, sana haber veririm."

Hasan üniversiteye başlayışının ikinci ayında iş bulmuştu. Hafta sonunda kazandığı iki günlük yevmiyeyi anne ve babasına gönderiyordu. Aldığı burs kendisine şimdilik yetiyordu.

İlk sene böyle geçmişti.

İkinci yıl, *"Usta yevmiyesi"* almaya başladı. Fırına astığı *"Özel ders verilir"* ilanı ile isteyen öğrencilere çalışmadığı akşamlarda takviye kursu vererek iyi para kazanmaya başladı. Bunun üzerine hemen ke-

nar mahallelerde bir ev tuttu ve anne babasını o eve taşıdı. Arada onları hastaneye tedaviye götürüyor, yanlarında kalıyor, ihtiyaçlarını bizzat temin ediyordu.

Bazı öz evlatların bile nankörlük ettiği şu dünyada, Hasan'ın bu davranışı bir hayranlık kitlesi oluşturmuş, çevreye örnek olarak gösterilir olmuştu.

Şahika Hanım'la Halil Bey:

"İyi ki Hasan'ı evlatlık edinmişiz. O, çocukluğu ile bizim bir evlada olan hasretimizi dindirdiği gibi, yetişkin haliyle de koruyucu meleğimiz oldu. Yoksa bu ihtiyar halimizle şimdi ne yapardık? O, bize Allah'ın bir lütfuymuş" diyorlardı.

***

GÖKYÜZÜNE UZANAN KULELER

Göz kapaklarında sanki tonlarca yük varmış gibiydi. Gözlerini açmak için epeyce zorlanıyor fakat sesleri duyuyor, söylenenleri anlıyordu. Şuuru yarı açık bir haldeydi. Gözleri açık olmamasına rağmen, evde olmadığını sezmişti. Vücudunun uyuşuk hali, onu endişelendirmişti. Neden hareket edemiyordu? Anne, baba veya kardeşinin sesini neden duymuyordu? Gözleri neden açılmıyordu? Biraz sonra zihni daha çok açılmış, bazı şeyleri hatırlamıştı. Akşam, kardeşi Elif'le bilgisayarda oyun oynamışlar, sonra da hep beraber, babasının anlattığı komik şeylere gülmüşler, annesinin pişirdiği mis gibi kurabiyeleri yiyip, çay içmişler, geç vakit yatmışlardı. Hatta babası, *"Haydi çocuklar yatalım, vakit bayağı geç oldu"* demişti. Oda kapılarının arası iki adımdı. Uyandığında babası veya annesi mutlaka odalarına gelir, Elif'le kendisini okşardı. Şimdi de uyanmış olmasına rağmen yanında onlar yoktu. Üstelik konuşamıyor ve gözlerini açamıyordu. Kendisine ne olmuştu? Niçin buradaydı? Evde olması gerekmiyor muydu?

Bulunduğu yerin kalabalık bir yer olduğunu anlamada geç kalmadı. Kendisini o kadar bitkin hissediyordu ki etrafıyla ilgilenmeyi bile düşünemiyordu. Vakit ilerledikçe, daha net duyuyordu iki kadının aralarında fısıldaşır gibi konuştuklarını. Şöyle diyorlardı:

"Vah zavallı çocuk, bu yaşta bunları da mı yaşayacaktı?"

"Bu çocuktan daha beterleri var, bu onların yanında iyilerden sayılır, zaten doktor da iyileşeceğini söyledi. Neyse konuşmayı bırakalım da işimize bakalım."

Hemşire sol koluna bir şeyler takıyordu. Belli ki serum takıyorlardı, serum iğnesini batırmalarıyla acıyan kolundan dolayı gözlerini açtı. Bembeyaz bir odadaydı. Hemşire sanki kendi çocuğu hayata gözlerini açmış gibi heyecanlanmıştı. Arkadaşına:

"Görüyor musun kendine geliyor."

"Komada geçirdiği onca günden sonra nihayet gözlerini açtı zavallı."

Birden aklı karıştı. Ne komasından bahsediyordu bu ablalar? Daha akşam, ailesiyle birlikteydi, bunu bilmiyorlardı anlaşılan. Diğer hemşire sordu:

"Nasılsın bakalım Küçük Bey?"

Etrafını biraz süzdükten sonra, evinde olmadığını daha iyi anladı birden. Telaşlı bir şekilde sordu:

"Ben neredeyim, niçin buraya getirdiniz, annem, babam neredeler?"

Hemşire çocuğun yüzünü bir anne şefkatiyle okşayarak:

"Önce sen bana cevap ver; senin ismin ne?"

Hafızasını yoklar gibi yaptı, biraz düşündükten sonra kısık bir sesle cevapladı:

"Selami."

"Selami, kaç yaşındasın?"

"11 yaşındayım."

"Okula gidiyor musun?"

"Evet ama ben neden buradayım, bu kalabalık neyin nesi?"

Hemşireler birbirlerinin yüzüne baktılar, bu sorulardan kaçış yoktu, muhakkak izah etmeleri gerekiyordu. Bu sefer diğer hemşire:

"Bak evlâdım, korkmana gerek yok, bir hafta önce çok büyük bir deprem yaşadık, ondan dolayı sen buradasın."

Selami'nin uzun zamandır açamadığı gözleri karardı, beyninden vurulmuşa döndü.

"Annem, babam ve kardeşim neredeler?"

Bir an, her şey dondu sanki hastane ıssızlaşmış, sesler kesilmiş gibi oldu. Herkes, birbirinin yüzüne bakıyordu. Tam bu esnada bölümün doktoru Şahin Bey içeriye girdi. Çocuğun kendine geldiğini görünce gülümsedi. Meslek hayatının en zor günlerini yaşıyordu. İnsanlara kötü haber vermek ne kadar da zordu! Selami'nin yanına gelince durdu:

"Evlâdım hele şükür, kendine geldin. İyileşeceksin inşallah!"

Selami kötü bir şeyler olduğunu hissetmişti çünkü sorularını duymazlıktan gelip geçiştiriyorlardı:

"Doktor Amca, benim ailem nerede, niçin burada yoklar?"

"Evlâdım bilmiyor musun? Çok büyük bir deprem yaşadık, hastaneler tıklım-tıklım dolu, kimin nerede olduğundan kimsenin haberi yok."

Selami'nin gözyaşları yanaklarından süzülmeye başladı. Doktor Bey ve hemşireler ağlamamak için kendilerini zor tutuyorlardı. Metanetli olmalıydılar, hastalar zaten kendilerini koyuvermeye hazır-

dılar. Doktor, küçük hastasının moralini yükseltmek, onu teselli etmek gerektiğini düşündü:

"Selami çocuğum, sana birkaç şey soracağım olur mu?"

Selami gözlerinin yaşını silerken:

"Buyurun efendim!" dedi.

"Evlâdım, şu pencereden dışarıya bir baksana, her şey ne kadar güzel, ağaçlar, onların üzerinde öten kuşlar, insanlar, hastanemizin bahçesinde bulunan meyve ağaçları hepsi ne kadar güzel değil mi?"

"Evet."

Hastanenin başhekimi bazı ağaçları söktürüp, yerine başka ağaçlar dikebilir mi isterse?

Mademki yetkili odur, elbette yapabilir.

"Biz insanları yaratan kim?"

"Tabii ki Allah!"

"Peki, canımızı alma hakkına da sahip mi?"

"Bunu hiç düşünmemiştim ama bu durumda sorunun cevabı yine 'Evet'"

"Öyleyse evlâdım bu güzelliklerin, bizlerin bir sahibi var. O, sahip olduğu şeylerde istediği gibi tasarruf eder. İnsanlar her zaman ihtiyarlayarak veya has-

talanarak ölmez. Bazen de kazada depremde ölebilir, bizim şehrimizde olduğu gibi, değil mi?"

"Doğru, Doktor Amca."

"Oğlum, bazen Allah insanları musibetlerle dener; bollukla, darlıkla dener; kullarım bana asi olacaklar mı diye... Bazıları asi olur cezasını görür, bazıları da haline sabredip şükreder, mükâfatını görür."

Selami'nin zihnini meşgul eden şey, anne babasının hayatta olup olmadığı idi. Doktor ise bu soruyu cevaplamıyor, sabretmekten söz ediyordu. Bundan dolayı hıçkırıklar boğazına düğümleniyordu. Yine sordu:

"Doktor Amca, cevap vermediniz; annem babam ve kardeşim nerede?"

Doktor Bey, aileden sadece Selami'nin kaldığını bildiği için, onunla yakından ilgilenmenin, insani bir görev olduğunu düşünüyordu. İyileşene kadar çocuğun üzülmesini istemiyordu. Mümkün olduğu kadar, gerçeği geç öğrenmesi, onun faydasına olacaktı. Çocuğun olumsuz haberi duyması için zihni hazırlığının da olması önemliydi. Kendisinin de aynı yaşta bir oğlu vardı. Şu anda onun yerinde kendi oğlu da olabilirdi. Selami'ye cevap verdi:

"Evlâdım hastanelerde binlerce yaralı var, kimin nerede olduğu bu kargaşada bilinmiyor. İyileşip çıkınca arar bulursun veya yetkililer sana aileni bulmada yardımcı olurlar. Bu arada onlar da yaralı ise seni arama imkânı bulamamışlardır."

Selami, huzursuz olmuştu. Üstelik yine net bir cevap alamamıştı. Anladığı kadarıyla ailesi hakkında doktor da pek bir şey bilmiyordu.

"Teşekkür ederim Doktor Amca" dedi.

Doktor, yanından ayrılınca düşünmeye başladı. Acaba ailesi nerelerdeydi? Eğer yaralı olmasalardı, kendisini mutlaka bulurlardı. Aynı evde oturduklarına ve kendisi yaralandığına göre, onlar da yaralanmış olmalıydı. Birden durdu. *"Aman Allah'ım"* dedi.

"Ya öldülerse?" Bu ihtimal içini titretti. Kendini yapayalnız hissediyordu. Gözlerinden yaşlar boşaldı. Kendi yaralarını ve acılarını unutmuştu. Onlarsız bir hayat düşünemiyordu.

Bu umut ve korku arasındaki bekleyiş, günlerce sürdü. Gözünden yaş hiç eksik olmadı. Durumunu gören doktor, onu biraz daha sağlığına kavuşmuş görünce gerçeği açıklamanın daha iyi olacağını düşündü.

Ciddi bir yüzle yanına gelen doktor sordu:

"Delikanlı Selami nasıl bakalım bugün?"

"Teşekkürler"

"Zeki çocuklar, gerçekleri kabul ederler ve duruma isyan etmezler. Çünkü bazı şeyler bağırıp çağırmakla, çok üzülmekle değiştirilemez. Mesela çok üzülüp ağlasak da bu depremde ölenleri geri getiremeyiz. Hayat devam ettiğine göre geleceği düşünerek plan yapmak ve ona göre çalışmak en doğru olan davranıştır. Söyle bakalım sen ne dersin bu söylediklerime?"

"Doğru söylüyorsun Doktor Amca!"

"Mesela bu ölenler, amcamız teyzemiz de olabilir mi?"

"Evet olabilir! Benim amcam teyzem mi öldü de söylüyorsun?

"Selami'ciğim, amcan, teyzen yerine, annen, baban da olabilir; öyle değil mi?"

İşte o anda kendine soramadığı, aklına getirmek bile istemediği gerçekle yüz yüze gelmiş ve gerçeği öğrenmişti. Dünyası bir anda yıkılmış ve hazır olan gözyaşları çağlamaya başlamıştı. Artık hayat

yolunda yalnız yürüyecekti. Olgunlaşması çok erken olacaktı ama bu bir kaderdi ve elinde değildi.

Ana babası ve kardeşiyle buluşması ahirete kalmıştı. Her gece rüyasında ana baba ve kardeşi Elif'i görüyordu. Hayalinde; kendisinden iki yaş küçük kardeşi Elif ile oynadığı oyunlar, yaptıkları tatlı kavgalar, bazen eşyaları dağıtıp annesini kızdırdığı günler, hiç gözünün önünden gitmiyordu. Hele babasıyla işyerinde çalıştığı günler ne tatlıydı! Hepsi Selami için birer acı hatıra olmuştu. Ailesini her hatırlamada gözyaşları akıveriyordu. Doktor Beyin anlattığı şeyleri kulağına küpe etmişti: *"Her şeyiyle hayatı yaşamalı ve ona küsmemeliydi. Ahirette de ailesiyle beraber olacaktı, hayat sadece bu dünyadan ibaret değildi."*

Birkaç ay geçtikten sonra, kemiklerdeki kırıklar kaynamış, yaraların dikiş yerleri iyice kapanmıştı. Artık yürüyebiliyordu. Başka bir ilde memur olan amcası, kardeşinin önce ailece öldüğünü öğrenmiş, yapılacak bir şey yok diyerek, adresini polise bırakıp, evine dönmüştü. Aradan haftalar geçince, Yeğeni Selami'nin bir hastanede yattığını ve sağ olduğu haberini almış ve hemen işyerinden izin alıp Selami'nin yanına gelmişti. Doktor bir iki hafta sonra çıkmasının daha iyi olacağını söyleyince, amcası tek-

rar evine dönmüştü. Son durumu telefon ile öğrenecek ve ona göre yeğenini almaya gelecekti.

Selami, amcasının tek oğlu gibi büyümüştü. Amcası onu, babasından kalan maaşla okutmuş, o da bu desteğe ve babasından kalan maaşa layık olmuş ve okumuştu.

Şimdi, inşaat yüksek mühendisi olarak, baba yurdunda, gökyüzüne uzanan sağlam gökdelen projeleri ile halkına hizmet ediyor...

***

İSKİLİPLİ MEHMET

Sırtında çanta içerisi tıka basa dolu, her halinden içerisi kitap ve defter harici şeylerle dolu olduğu belli oluyordu. Soğuktan olacak ki, elleri ve yüzü mosmor kesilmişti. Bir taraftan sicim gibi yağan yağmurun altında ıslanmadık yer kalmamıştı. Çukurlar sanki birer çanak gibi yağan yağmura ev sahipliği yapıyordu. Yaşıtlarının aksine, boyu ve kilosu biraz fazla olmasına rağmen tuttuğunu koparan bir yapıya sahipti. Yeme içmesi de ona göreydi. Tatillerde çalışmak onun için çok büyük bir zevkti. Onun sevmediği tek şey ise, ders çalışmak ve kitap okumaktı. Bunların yapılmasını istemek, ona çok ağır gelirdi. Babası, Halim Bey ise, onun okumasını, kültürlü bir insan olmasını istiyordu. Her zaman nasihati *"Oğlum biz okumadık, sen oku, ümidimiz sensin"* Bu türden ders çalış ikazları küçük Mehmet'e çok tesir etmemeye başlamıştı. Sınıfta bütün öğrenciler, dersi dinlerken, o ise elinde kâğıt kalem resim çiziyordu. Bu yaptığı şey öğretmenlerinin gözünden

kaçmıyordu. Özellikle matematik öğretmeni Feride Hanım'ın, gözünden ise hiç kaçmıyordu. Bu durumdan dolayı ikaz etme ihtiyacı hissederek:

"Oğlum niçin başka şeylerle uğraşıyorsun?"

Mehmet, uyarı kendisine olmamış gibi, biraz da şaşırmış görünerek;

"Hocam bana mı söylüyorsunuz?"

"Elbette sana söylüyorum. Önünde ne defter var, ne de kitabın."

"Hocam ben sizi dinliyorum, resim yapsam da kafam sizde. Ayrıca arkadaşımdan defteri alarak yazarım."

"Mehmet Efendi, uyarması benden, eğer böyle devam edecek olursan, sonucuna katlanırsın haberin olsun."

Mehmet bütün dersleri bu şekilde dinlemeden, not tutmadan, evde de ders çalışmadan geçiriyordu. Anne ve babasının uyarıları, yardımcı olmaları fayda vermiyordu. O babasının yapmış olduğu işe güvenerek, okulunu ikinci plana atıyordu. Halim Bey, çok mütevazı bir insandı, yapmış olduğu iş ise manavlıktı. Hayatını meyve ve sebze satarak kazanıyordu. Tek bir evlat ve hanımıyla, üç kişilik aileyi idare

edebiliyordu. Hırslı bir insan olmaması, yumuşak fıtratı, harama, hileye bulaşmaması sayesinde, o çevrenin en iyi iş yapanlarındandı. Mehmet, babasının bu işlerini gördüğünden olacak ki, okumaya fazla merak sarmamıştı. Parayla erken tanışması, tatillerde bu işlerle biraz meşgul olması ve insanların iltifatları onu okuldan soğutmuştu. Halim Bey, okuyamadığından ve eğitimin önemini kavramış bir insan olduğundan dolayı, tek evlâdının eğitimli ve kültürlü birisi olmasını istiyordu. Bunun için elinden gelen fedakârlığı esirgemiyordu. Mehmet'in kafasında ise büyük çapta bir manav olmaktı. Ortaokulu zorla da olsa bitirmiş, babasının yanında çalışmaya başlamıştı. Beş sene gibi beraber çalışmışlardı ki, Halim Bey, aniden rahatsızlanarak vefat etti. Bütün işler, Mehmet'in üzerine kalmıştı. Şimdi yalnızdı. Ne yapacak, nasıl karar verecekse serbestti. O babasının yokluğunu, işler ters gitmeye başladığında daha iyi anladı. Önceleri babasının yapmış olduğu işleri beğenmeyen Mehmet, hayatın içerisine girince, bu işin zorluğunu daha iyi kavramıştı. Halim Bey, bu kadar çevreyi ve müşteriyi nasıl kazanmıştı? Onun yokluğu bile bir kısım insanları, buradan koparmıştı. Yanında iki kişi çalıştırıyordu. Bunların idaresi bile çok zordu. Babasının sözlerini, onun büyüklüğünü, sıkıştığı zaman daha iyi anlıyordu. O, ne kadar da bazı şeyler

için ısrar etmişti ama Mehmet'e dinletememişti. Öyle bir dönemden geçiyorlardı ki, meyve ve sebzeyi yerinden kendileri almaları gerekiyordu. Yanında çalıştırdığı işçilerden Saim'le beraber, seralardan sebze bağlantısı yapmak için, Antalya'ya gitmişlerdi. Oradaki işlerini halletmiş geri dönerken, büyük bir kaza geçirmişlerdi. Kazada, Saim'e pek bir şey olmamıştı fakat Mehmet ağır yaralanmıştı. Hastaneye ulaştırdılar ama Mehmet'in durumu korkunçtu. Beli kırılmıştı. Bu öyle bir hadiseydi ki, ne kadar doktora ve hastaneye müracaat ettilerse, çaresi yoktu. Babasından kalma iş yeri, çalışamaz hale geldi. Bir anası bir de kendisi kalmıştı, paraları tükenmiş, sabırları bitmek üzereydi. Doktorların teşhisine göre, bu kırığın tedavisi ancak, Amerika'da yapılabilmekteydi. Mehmet, o kadar parayı nereden bulacaktı. Onu, en fazla üzen şey ise, maddi durumlarının iyi olduğu günlerinde, dost bildiği kişiler yanlarından yavaş yavaş uzaklaşmalarıydı. En vefalı insan, şefkat ve merhamet abidesi biricik annesi, Esma Hanım'dı. O, ana olmanın vermiş olduğu duyguyla, oğlunun her türlü bakımını yapmaya çalışıyordu. Oğlunun bu hale gelmesine ne kadar da çok üzülüyordu. Allah'a olan teslimiyetlerinden dolayı isyan etmiyorlardı. Aylar ayları kovalamış, Mehmet'in sırtında, yatmaktan dolayı, yaralar açılmıştı. Hayatın içerisinden ge-

len, aktif olan bir insan için, bu hal bir ölümdü. Mehmet'in tedavisi için, ne kadar satılacak şey varsa satmışlardı. Birkaç ay öncesine kadar, orta halli, hatta çoğu insanın yaşam tarzından daha iyi denebilecek bir hayat sürerken, başkalarına muhtaç hale gelmişlerdi. Mehmet, babasının sık sık söylediği şu sözü hatırladı. *"Güvenme malına bir kıvılcım yok eder, güvenme güzelliğine bir sivilce mahveder."*

Bu arada Esma Hanım oğlunun çorbasını hazırlamıştı, Mehmet'in yanına gelince:

"Bu gün nasılsın bakalım?"

"Nasıl olacağım, yürüyemiyorum, gencecik halimle sana yük oluyorum."

Demesiyle ağlamaya başlaması bir olmuştu. Annesi onun bu haline daha önce hiç şahit olmamıştı. O, yirmi birinde, güçlü, kuvvetli, tuttuğunu koparan, bir insandı. Bu hale gelecek bir insan mıydı? Mehmet hiçbir zaman hastalığını kabullenmemişti. Esma Hanım, çok metanetli bir kadındı. O, sanki acıların insanıydı. Kocası öldüğünde de, çok sabırlı davranmıştı. Allah'ın takdirine inancı tamdı. Mehmet'e, bir anne şefkatiyle bakarak:

"Yavrum bu nasıl söz, sen hiç bana yük olur musun, ben senin annenim. Sana hizmet ederken, severek yapıyorum ve bundan zevk alıyorum."

"Anneciğim haklısın ama Allah göstermesin sende bu hayattan göç edersen, bana kim bakar?"

"Oğlum, bu nasıl bir söz, iyileşeceksin, Allah şafidir, şifa verir, ben buna kalpten inanıyorum. İyileşecek, işini tekrar kuracak, evleneceksin. Ben de torun seveceğim."

"İmkânsız olan şeyleri, lütfen söyleme. Moral vermeye çalıştığını biliyorum."

"Mehmet'im, bir insan herhangi bir şey için, inanarak niyet ederse, Allah onu verir."

"Bunu sebepler açısından zor görüyorum."

"Evlâdım, çoğu zaman sebeplerin bittiği yerde, Allah'ın yardımı ulaşır. Hz. Yunus'u hatırlasana."

"Galiba sen haklısın."

"Sen ümitsiz olmada, çorbanı soğumadan iç bakalım."

"Eline sağlık canım annem, ne iyi ki sen varsın. Birde babam hayatta olsaydı, bu hallere düşer miy-

dik? Dükkânımız çalışıyor olurdu. Tedavim için belki para bulabilirdik."

"Mehmet, baban hayatta olmadığına göre, biz elimizde olana göre, hareket edelim. Bu memlekette çok iyi insanlar var, Allah birilerini yardıma gönderir ümidindeyim."

Mehmet, gün be gün inceldikçe inceliyor, kendi haline kahrediyordu. Vakit geçireceği tek şey televizyondu. Kanallardaki, bütün programların saatlerini ezberlemişti. Bir gün TV kanalının birinde, yeni bir program başlamıştı. Ünlü bir sanatçı sunuyor, çeşitli konuklarla, bağlantılar yapıyordu. Programın özelliği ise, fakir, hasta, sakat insanlara yardım etmek isteyenler, buluşturuluyordu. Böyle bir programı görünce, gözlerinin içi parladı. Sevinmişti. İçeride bir şeylerle meşgul olan annesine:

"Anneciğim, gelip şu programa baksana! Hadi çabuk gel anne!"

Oğlunun heyecanını sezen annesi, koşarak geldi ve programı büyük bir dikkatle seyrediyordu. Esma Hanım'da heyecanlanmıştı, oğluna:

"Oğlum, Ümitsiz olma dememiş miydim?"

Hasta ve fakir olanlar, zenginlerle irtibatlandırılıp, onlara yardımcı olunuyordu. Mehmet hiç vakit

kaybetmeden, gerekli bağlantıları kurdu. Telefonun diğer ucundaki insanlar, o kadar şefkatliydi ki, sevincinden ağlıyordu. Böyle güzel insanlarda var mıydı? Her şeyin maddeyle ölçüldüğü bir asırda, böyle cömert, yardımsever insanlar bulunur muydu? Demek ki, bu milleti ne kadar bozmaya çalışsalar da iyi insanlar bulunmaya devam edecekti. Bir milletin ayakta kalması buna bağlıydı. Mehmet, kendisini tedavi ettirecek kişiyle telefon aracılığıyla görüştürülmüş, en kısa zamanda ambulansla, evinden almışlardı. Bu kırığın tedavisi burada yapılamadığından, Amerika'ya gönderilecekti. Bu hayırsever iş adamı, hiçbir masraftan kaçmadan onu tedavi için göndermişti. Mehmet, birkaç ay orada tedavi gördükten sonra iyileşmeye başlamıştı. Hayata yeniden döndüğü için çok mutluydu. Bundan sonra, kendine yardım edenler gibi olmaya karar verdi. Peygamberimizin şu sözünü şimdi daha iyi anlamıştı: *"İki nimet vardır ki, insanlar onun kıymetini bilmezler; biri boş vakit, diğeri sağlık."*

***

VASİYET

Nihal'in cep telefonu acı acı çalıyordu. Baktı, ekranda *"Babam arıyor"* yazıyordu. Soru dolu bakışlarla sınıfın karşı duvarından gözlerini çeviren kardeşi Nihan'a: *"Babam!"* diye seslendi. Nihan da şaşırmıştı: *"Hayırdır inşallah!"* dedi. Kendi kendine.

Babası pek aramazdı onları. Gerekiyorsa, eşini arar, o da kızları arardı. Babası, nedense onları doğrudan aramaz, kızları ile işi olursa, durumu eşine havale ederdi. Böylece kızları da anneleri aramış olurdu, şimdi babası arıyordu işte! Alışılmadık bir durumdu, sebep neydi acaba? Hemen açtı:

"Buyur babacığım, bir şey mi oldu?"

"Evet, kızım, kardeşine de haber ver, birlikte Şifa Hastanesi'ne telaş etmeden gelin!"

"Peki, ne ol…?"

Babası telefonu kapatmıştı.

Meraklı gözlerle ablasından cevap bekleyen Nihan'a döndü ve:

"Babam telaş etmeden Şifa Hastanesi'ne gelin, diyor. Sen git Müdire Hanım'a haber ver, çıkalım!"

Nihal ve Nihan birer yaş arayla doğmuş ikiz sanılan iki kardeşti. İkisi de anaokulu öğretmeni olmuştu. Kader, onları oturdukları şehre tayin edince, onlar ilgililere, kardeş oldukları için aynı okula verilmelerini rica etmişlerdi. Şimdi o okulun aynı sınıfında birlikte çalışıyorlardı.

Müdire Hanıma durumu anlattılar. Müdirenin yüzü asılmıştı, sınıf öğretmensiz kalacaktı.

"Şu anda da yedekte bir öğretmen yok. Çocukların başına kimi verebilirim? Biriniz gitmese olmaz mı?"

"Siz de haklısınız efendim! Babam boş yere bizi aramaz; üstelik çağırdığı yer hastane! Demek ki acil bir durum var!"

"Peki, o zaman gidebilirsiniz."

Boş kalan sınıfı idare etmek için, o da sınıfa doğru yürümüştü.

Nihal, Nihan'ın da çantasını almış, kapıda onun gelmesini bekliyordu. Birlikte hızlı bir şekilde okuldan çıktılar.

Hastaneye vardıklarında babalarını nasıl bulacaklarını sordu Nihan. Bunu Nihal de baştan düşünmemiş ve babasına sormamıştı. Cep telefonu böyle durumlarda imdada yetişiyordu. Hemen babasına telefon etti:

"Babacığım, biz şu anda hastanedeyiz. Sen neredesin?"

"Kızım ben de sekizinci katta yoğun bakım servisinin kapısındayım."

"Yoğun bakım" sözünü duyunca telaşlanmışlardı. Oradan geçen bir hemşireye, yoğun bakım servisine ne taraftan gidebileceklerini sordular. O da en kısa yolun asansör olduğunu ve asansörün yerini tarif etti.

Beş dakika sonra babaları ile birlikteydiler. Yoğun bakımda olan da anneleriydi.

***

Bütün bir ömür sevgi soluklamıştı. En olumsuz hâdiselerden bile, iyi sonuçlar çıkarabilen ve hayata olumlu yanlarıyla bakmasını bilen bir kadındı. Ko-

nuşurken kelimeler içinden, derinlerden koparak gelirdi, bu da samimiyetinin işaretiydi. Otuz senelik evlilik hayatında iki kız annesi olmuş, onları birer gül gibi yetiştirmişti.

Kocasına karşı çok sevgi ve saygı doluydu. Sabırlı ve anlayışlı haliyle iffet abidesiydi. Nerede nasıl davranacağını bilir, onun üzülmemesi için, olur olmaz şeyleri mesele yapmazdı. İki dinler bir söylerdi. Söylediği her sözü önce düşünür sonra söylerdi. Bu özelliğinden dolayı, gaf yaptığı, özür dilemek zorunda kaldığı pek görülmemişti. Nafiz Bey de onu incitmemiş, el üstünde tutmuştu. Her evlilikte olabilecek ufak tefek şeylerin dışında, kötü bir hatıraları yoktu.

Feyza Hanım, Rabbine karşı da iyi bir kul olma gayreti içindeydi. Günlük işlerini, namaz vakitlerine göre ayarlayan insanlardan biriydi.

Eşi Nafiz Bey ve iki çiçeği ile hiçbir problemi yoktu. Onların da başkaları ile problemi yoktu. İnsanlarla olan ilişkileri gayet iyiydi. Yardımsever olduklarını komşuları ve tanıdıkları söylerdi. İnançlarına karşı saygısızlıkları yoktu. Haramdan, kötü niyetten uzak oluşları ve ahlakları örnek olacak kadar güzeldi. Buna rağmen çok üzüldüğü bir şey vardı. Her güzelin bir kusuru olduğu gibi, canlarının da birer kusuru vardı: *"Namazlarını kılmıyorlardı."* Bu

hassasiyeti kızlarına ve kocasına verememişti bir türlü. Onlar için yapabildiği tek şey ise namaz kılmaları hususunda Allah'a dua etmekti. Zaman zaman kendini suçlayarak:

"Acaba yetiştirme konusunda hatalı mı davrandım" diye düşünüyordu. Hayatta tek istediği şey, kocasının ve kızlarının namaz kılmasıydı.

Muhtemelen çevresindeki insanların etkisiyle namaz kılma konusunda ihmalkâr davranıyorlardı çocukları.

Kocası Nafiz Bey, çocuklarıyla fazla ilgilenmezdi. Onlar, hep analarının ikliminde yetişmişlerdi. Bunda belki çocuklarının kız olmasının da rolü vardı. Kızlar, anneleri ile daha rahat anlaşıyorlardı.

Feyza Hanım, o gün sabah yine erkenden kalkmış, sabah namazının ardından, alışkanlık haline getirdiği duasına şu isteklerini de her zamanki gibi ilave etmişti:

"Allah'ım, eşime ve çocuklarıma, iyi bir kul olmalarını nasip et. Beni ve onları da cehennem azabından koru" diye dua etmişti.

Kahvaltıyı hazır edince onları uyandırmıştı. Kahvaltıdan sonra, her zaman olduğu gibi kızlarını tebessümle okula yolcu ederken büyük kızı Nihal:

"İçimde bir sıkıntı var. Bugün işe gitmek istemiyorum" dedi. Bu sözler üzerine Nihan da aynı şeyleri söyledi. Bunun üzerine Feyza Hanım:

"Benim de halim bir tuhaf. Uykumu alamamış gibiyim, kendimi uykusuz ve yorgun hissediyorum diye namazımı ve kahvaltı hazırlığını ihmal etmedim. Sizin de işinizi ihmal etmemeniz gerekir. İşe başlayınca sıkıntıyı unutursunuz" dedi.

Eşini ve kızlarını işe yolcu ettikten sonra biraz istirahat edeyim diye düşünmüş ve yatmaya karar vermişti. O sırada kapının zili çaldı. Gelen komşu kadının da bir derdi vardı.

"Oğlum askerden geleli bir ay oldu. İş arıyor, acaba eşinizin tanıdığı yerlerde eleman ihtiyacı var mıdır? Bir kere hatırlatabilir misiniz?" dedi.

İş bulma ricası ile başlayan sohbet, başka konulara kaymış, dolayısı ile uzamıştı. Daha doğrusu komşu konuşmuş, Feyza Hanım da oturduğu yerde dinlemişti. Feyza Hanım'ın uykulu halini gören komşu kadın:

"Ben artık gitsem iyi olacak. Siz de çok yorgun ve uykusuz görünüyorsunuz."

Gözleri yarı açık yarı kapalı olan Feyza Hanım'dan ses çıkmayınca, omzuna dokunmuştu. İşte o

anda Feyza Hanım'ın kendinde olmadığını fark etmiş, çığlık atmıştı, çığlığını kendinden başka duyan olmamıştı. Aklına kocası ve kızlarına telefon etmek geldi. Masanın üstünde cep telefonu vardı. Cep telefonunda Feyza Hanım'ın kocasının telefon numarası tabii olarak bulunurdu. Nitekim telefonu alıp isim listesine bakınca *"Nafiz"* ismini gördü. Hemen İsmin üzerini tıkladı. Ahizeden Nafiz Bey'in sesi duyuldu:

"Hayırdır karıcığım ne oldu?"

"Şey... Nafiz Bey, ben... Eşiniz bayıldı. Ben komşu..."

"Ne diyorsunuz siz? Neden bayıldı?"

"Bilmiyorum, hemen gelseniz iyi olur."

Nafiz Bey, ne de olsa erkekti. Şaşırmasına ve üzülmesine rağmen mantıklı düşünebiliyordu. Eve gitmesi zaman alırdı; eve ulaştığında hastaneyi araması ve yardımın gelmesi de ayrıca bir zaman alırdı. Bu da eşi için tehlikeli olabilirdi. Kararını hemen verdi. Komşu kadına:

"Komşum, siz mümkünse yanından ayrılmayın. Hastayı uzatın, rahat nefes almasını sağlayın. Şimdi ambulans göndermeleri için hastaneyi arayacağım ve hemen eve geleceğim" dedi ve telefonu kapattı. Arkasından büronun telefonu ile hastaneyi aradı, adresi

verdi. Acele etmelerini istedi. Kendisi de alelacele bürodan çıktı.

Hızla yola koyuldu. Herkes işine ulaşmış yol tenhalaşmıştı. Otomobilini deli gibi sürüyordu. Eve vardığında daha ambulansın gelmediğini gördü. Tam öfkelenip konuşacakken, hasta taşıma arabasının siren sesini duydu. Hemen evine girdi. Acil de hasta için lüzumlu olabilecek nüfus cüzdanı, pijama, havlu gibi aklına gelen şeyleri aldı. Acil görevlileri de evin içine girmişlerdi. Feyza Hanım'ı hasta taşıma aracına taşıdılar. Araç hareket etti. Evin kapısını kapatmayı, komşuya teşekkür etmeyi unutmuştu: *"Herhalde mazur görür ve evimizi de kilitleyip emniyet altına alır komşu"* diye düşündü Nafiz Bey.

Hastanede hastanın beyin kanaması geçirdiği anlaşıldığından, hemen yoğun bakıma alınmıştı. Nafiz Bey de her şey netleştikten sonra kızlarını aramış ve hastaneye gelmelerini istemişti.

Onlara, her zaman tebessüm eden annelerinin bu hali, kızlarını ve Nafiz Bey'i derinden sarsmıştı. Nafiz Bey, ağlamamak için kendini zor tutuyordu; içinden bağıra bağıra ağlamak, dövünmek, kafasını duvarlara vurmak geliyordu ama kendini tutmalıydı çünkü kendisi güçlü olmalıydı ki çocuklarına moral olsun. Ayrıca bu şekilde bağırıp çağırmanın, ne has-

taya, ne de kendilerine faydası olurdu. Bu yüzden Nafiz Bey'in içi ağlıyordu, gözyaşlarını içine akıtıyordu. Kızları sabırsız bir halde hastanenin koridorlarında dönüp dolaşıyorlardı. Vakit geçmek bilmiyordu. Yaklaşık 30-40 dakikalık bir bekleyiş onlara saatlerce beklemişler gibi uzun gelmişti. İki kardeş, mahzun halleri ile birbirlerini teselli etmeye çalışıyorlardı. Hepsinde sabırsız bir bekleyiş vardı.

Nihayet doktor görünmüştü. Hepsi de onun ağzından: *"Geçmiş olsun, gözünüz aydın, korkulacak bir şey yok!"* sözünü duymak istiyordu. Doktorda ise, ısrarla bakan gözlere bir tebessüm olmadığı gibi, insanı çatlatan bir yavaşlık ve sessizlik vardı. Durumu hemen söyleyivermiyor, ne söyleyeceğini bilemeyen, konuşmayı beceremeyen insanlar gibi tutuk tutuk duruyordu. Nihayet ağzı açıldı:

"Hastanızın beyin fonksiyonları tamamen durmuş, sadece kalp atışları var."

"Doktor Bey, ne demek istiyorsunuz? Bunun anlamı ne?"

"Çok üzgünüm, biz elimizden geleni yaptık. Bundan sonra yapılması gereken tek şey, dua etmek..."

Durumu son sözlerden sonra anlamış bulunuyorlardı. Kimsenin dili varmıyordu ama Feyza Hanım son saatlerini yaşıyordu.

Bütün bir aile, Allah'a yalvarıyor onun şifa veren *"Şâfi"* ismine sığınıyordu. Bildikleri her duayı, en az beş on kere okuyorlardı. Şu anda bilimin, tıbbın gücü susmuş tükenmişti. Tek ümitleri vardı: *"Öldürmeyen Allah öldürmezdi. Yaratan da öldüren de O (cc) idi. Olayların ve sebeplerin hepsi de, önceden belirlenmiş ilahi uygulamalara, birer perdeden ibaretti."*

Feyza Hanım'ın hastaneye gelişinin ve komaya girişinin beşinci günüydü. Akşamları baba, gündüzleri kızlar hastanede bulunuyorlardı. Yanında olamasalar da kapıda nöbetçi gibi bekliyorlardı. Hiçbir şeyin tadı, lezzeti, anlamı yoktu. Rüyada gibi yaşıyorlardı. Varlıklarından habersiz gibiydiler.

Feyza Hanım'ın durumunu kontrole gelen hemşire, hastaya bağlı cihazlarda bir farklılık gördü. Hasta iyileşmiş görünüyordu. Çok şaşırmıştı birden. Kendi yakınıymış gibi müthiş bir heyecan oluştu hemşirede. Bir anda kendi annesini hatırladı. Onu da böyle bir hastane odasında kaybetmişti. Koridorda ümitle bekleyen hastanın kızları, Nihan ve Nihal geldi gözlerinin önünde belirdi. Heyecanla ve şaşkınlıkla hemen doktora haber verdi. Gelen doktor, hemşi-

renin teşhisini doğrulamış ve o da şaşırmıştı. Bu durumda olan bir hastanın komadan çıktığı çok nadir durumlardandı. Kapıda bekleyen kızlarına müjdeyi hemşire verdi:

"Mucize gibi bir şey oldu. Hastanız komadan çıktı. İsterseniz fazla yormamak şartıyla görüşebilirsiniz."

Kızlar hemen babalarını arayıp durumu haber verdiler. Nafiz Bey, 20 dakika sonra, yoğun bakım ünitesinin önündeydi. Hep beraber hastanın yanına girdiler.

Feyza Hanım, gözlerini açmıştı ama halsizdi. Eşini ve çocuklarını görünce gülümsedi. Kısık bir sesle ve yavaş yavaş sordu:

"Burası neresi? Bana ne oldu? Niçin buradayım?"

Kızlar cevap hakkının babalarında olduğunu düşünerek ona baktılar. Nafiz Bey neşeli olmaya çalışarak cevap verdi:

"Feyza'cığım, sen kadere inanırsın; korkmana gerek yok. Allah'ın dediği olur. Bir baygınlık geçirdin; bu yüzden hastanedesin. İnşallah iyi olursun da hep beraber eve döneriz. Sen her zamanki gibi yine dua et."

Kızları da konuşmak istiyordu, biri bir yanında diğeri diğer yanda annelerinin gözlerinin içine bakarak:

"Nasılsın anneciğim? Ağrın sızın var mı?"

"Şükür halime ama kafamda bir ağrı var."

"Merak etme anne, inşallah geçer."

"Kızım başımdan geçen olayı bilmiyorsunuz!"

Hepsi birbirinin yüzüne baktı. Feyza Hanım ne demek istemişti. Yoksa hastaneye düşmesine sebep olan bilmedikleri bir olay mı vardı? Feyza Hanım anlatmaya başladı:

"Hepiniz beni iyi dinleyin! Ben ölümle yaşam arasındaki keskin çizgide dolaşırken, Efendimizi (sas) gördüm. Elinde cennetin anahtarı vardı. Ona 'Ey Allah'ın Resulü biz de seninle gelebilir miyiz?' diye sorunca, bana, 'Allah, namaz kılanları almama izin verecek' dedi. Anladım ki namaz kılmayanların cennete girmesi çok zor. Şimdi size soruyorum: 'Cennete girmek istemez misiniz?'"

Feyza Hanım'ın anlattıkları ve sorusu üzerine, heybetli Nafiz Bey ve kızları kendilerini tutamayarak, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladılar. Bu melek kadın, ölüm anında bile onları düşünüyor ve Allah'ın

iyi kulu olmaları için çırpınıyordu. İyi bir kul, fedakâr bir eş, temiz kalpli örnek bir anne bu kadar olabilirdi. Asr-ı Saadetin Hanım sahabeleri gibiydi. Kendi durumunu değil, ailesini düşünüyor ve her zamanki gibi sabırla namaz kılmaları gerektiğini hatırlatıyordu. Bu davranışı, Peygamber Efendimizin: *"Hepiniz çobansınız ve sürünüzden mesulsünüz!"* hadisini hatırlatmıştı.

Nafiz Bey, otuz senelik evlilik hayatlarını gözünün önünden bir sinema şeridi gibi geçirdi. Asla şüphe duymadığı, sevgi ve fedakârlığındaki samimiyeti, en bariz şekilde bu son gününde görmüştü. Komada bile, eşi ve çocuklarının rüyasını görüyordu bu kadın. Namaza başlamak için, bundan daha iyi bir sebep, olabilir miydi?

Durumunun ciddi ve ağır olduğunu bilmeden sürekli olarak:

"Beni seviyorsanız, namazınızı kılın. Beni de Allah'ı da o zaman sevindirmiş olursunuz, sözlerini tekrarlamıştı."

Nafiz Bey de, kızları da Feyza Hanım'a namaz kılma sözü verdiler ve onu çok sevindirdiler. Onlar bu samimi sözü verirken, bununla mutlu olan Feyza

Hanım'ın da son saatlerini yaşadığını elbette bilmiyorlardı.

Akşama doğru, Feyza Hanım'ın durumu tekrar ağırlaşmıştı. Onları yoğun bakım odasından dışarı çıkaran doktor, yarım saat sonra:

"Başınız sağ olsun" dedi. Sonra ilave etti:

"Rahmetliyi şimdi görevlilerimiz morga kaldıracak; isterseniz yarın defnetmek için alabilirsiniz."

O sırada akşam ezanı okunuyordu. Nihal babasına ve kardeşine:

"Ezan, bana annemize verdiğimiz sözü hatırlattı.

Feyza Hanım ölmüştü ama yaşayanların *"Namaz kılma görevi"* devam ediyordu. Hep birlikte hastanenin mescidine doğru yürüdüler…

***